

Åtgärder

Allmänt om åtgärder

I detta kapitel redovisas i korthet de åtgärder som föreslås för att möta identifierat åtgärdsbehov i kapitel 2-6. Därtill redovisas de åtgärder kommunen är ålagd att genomföra i enlighet med vattenförvaltningens gällande åtgärdsprogram (Vattenmyndigheterna 2016, Vattenmyndigheterna 2018).

Som arbetsstöd vid genomförandet av vattenplanen och som komplement till detta kapitel finns alla åtgärder sammanställda i en excellista. I excellistan finns ytterligare uppgifter om föreslagen åtgärd och läsaren kan sortera eller filtrera ut åtgärder utifrån olika användbara aspekter för att planera arbetet. Denna information finns i excellistan;

- åtgärdsnummer,
- åtgärdsområde (vattentyp),
- åtgärdstyp,
- åtgärdsrubrik,
- åtgärdsförklaring,
- syfte,
- nytta,
- avrinningsområde,
- tid för färdigställande,
- ansvarig utförare,
- eventuell koppling till länsstyrelsens vattenförsörjningsplan,
- eventuell koppling till MKN,
- eventuell koppling till vattenmyndigheternas åtgärdsprogram,
- kommentar,
- prioritering.

Kostnad för åtgärder

Då det är mycket osäkert att skatta en total kostnad för åtgärdspaketet har kommunen valt att inte redovisa några skattade kostnader i detta skede. Det är upp till varje ansvarig åtgärdsgenomförare att ta fram kostnads kalkyler och att budgetera för dessa. Åtgärder följs upp årligen och redovisas till berörda nämnder/bolag (läs mer om uppföljning i kapitel 1). De allra flesta åtgärderna bedöms rymmas inom befintliga rambudgetar för verksamheterna och innebär istället ett förändrat arbetssätt eller en ny rutin alternativt en viss omprioritering. Vissa större kostnader kommer kräva ytterligare budget. Dessa rör främst åtgärder som kopplar till fysiska åtgärder så som; bottenbehandling av internbelastning i Edsviken, sanering av förorenad mark, anläggande av dagvattenreningsanläggningar och förbättrat underhåll av kommunens dagvattenanläggning på allmän plats och gata (där det finns ett stort underhållsbehov). Även vissa åtgärder kopplat till ytterligare provtagning kan komma att kräva utökad budgetram.

Alternativa åtgärder

Åtgärderna kan, efter överenskommelse med kommunens vattensamordnare, bytas ut mot annan likvärdig åtgärd om sådan identifieras som mer effektiv eller lättare genomförbar. Principen ska vara att syftet med åtgärden vidmakthålls eller förbättras ytterligare med avseende på hållbar vattenhantering.

Kapitel 7

I detta kapitel redovisas de åtgärder som inom vattenplansarbetet identifierats behöver genomföras för en hållbar vattenhantering i Sollentuna.

Åtgärder inom Vattenmyndigheternas åtgärdsprogram:

Inom vattendelegationens/vattenmyndigheternas beslutade åtgärdsprogram för perioden 2016-2021 (Vattenmyndigheterna 2016, Vattenmyndigheterna 2018) finns totalt sett (8+1) åtgärder specifikt för kommuner och en åtgärd för kommuner och myndigheter. Dessa redovisas nedan med kommentar gällande status för åtgärden i Sollentuna. Notera att åtgärderna i tabellen nedan inte är en del av Sollentunas åtgärdsprogram. Sollentunas åtgärder redovisas under nästa rubrik.

Åtgärd	Åtgärdstext	Tidsperiod för åtgärd	Kommentar om status i Sollentuna
Åtgärd 1 (reviderad i Vattenmyndigheterna 2018) (kommunerna)	Kommunerna ska bedriva tillsyn enligt miljöbalken inom sina verksamhetsområden, avseende verksamheter som påverkar vattenförekomster, i sådan omfattning att miljö kvalitetsnormerna för vatten inte följs, eller riskerar att inte följas. Åtgärden ska medföra att det för sådana verksamheter ställs krav på åtgärder som bidrar till att miljö kvalitetsnormerna för vatten kan följas.	Påbörjas omgående och genomförs löpande.	Kommunen bedriver bred tillsyn inom sina verksamhetsområden till exempel gentemot anmälningspliktig verksamhet samt medverkar vid större projekt, detaljplanegranskning, informationsinsatser, och vid kartläggning av förorenad mark. Kommunen bedöms leva upp till kraven gällande åtgärd 1, även om tillsynen skulle kunna utvecklas mer.
Åtgärd 2 (kommunerna)	Kommunerna ska bedriva tillsyn så att a) utsläppen av kväve och fosfor från jordbruk och hästhållning minskas samt att b) tillförseln av växtskyddsmedel minskar till vattenförekomster där det finns en risk för att miljö kvalitetsnormerna för vatten inte kan följas på grund av sådan påverkan.	Påbörjas omgående och genomförs löpande.	Regelbunden (var till vart annat år) tillsyn på gårdar med djurhållning och jordbruk samt golfbanor utförs. Kommunen bedöms leva upp till kraven gällande åtgärd 2.
Åtgärd 3 (kommunerna)	Kommuner ska prioritera och genomföra sin tillsyn så att de ställer de krav som behövs för att utsläppen av näringsämnen och prioriterade och särskilda förorenande ämnen från a) avloppsledningsnät och b) avloppsreningsverk minskar till vattenförekomster där det finns en risk för att miljö kvalitetsnormerna för vatten inte kan följas på grund av sådan påverkan.	Påbörjas omgående och genomförs löpande.	Riktad tillsyn mot VA-huvudmannens spill- och dagvattennät genomförs. Inget avloppsreningsverk finns i kommunen. Kommunen bedöms leva upp till kraven gällande åtgärd 3.

REMISSVERSION

Åtgärd	Åtgärdstext	Tidsperiod för åtgärd	Kommentar om status i Sollentuna
Åtgärd 4 (kommunerna)	Kommunerna ska säkerställa minskade utsläpp från enskilda avlopp, genom: a) att ställa krav på begränsade utsläpp av fosfor och kväve där det behövs för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas, b) att prioritera tillsynen av enskilda avlopp för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.	Påbörjas omgående och genomförs löpande.	Riktad tillsyn mot de enskilda avloppen i kommunen utförs regelbundet. Samtliga avlopp planeras få tillsyn under åren 2018-2020. Förelägganden har lämnats i de fall brister har noterats. Dessa ska i regel vara genomförda innan utgången av år 2020. Kommunen bedöms leva upp till kraven gällande åtgärd 4.
Åtgärd 5 (reviderad i Vattenmyndigheterna 2018) (kommunerna)	Kommunerna ska säkerställa ett långsiktigt skydd för den nuvarande och framtida dricksvattenförsörjningen. Kommunerna behöver särskilt a) anordna erforderligt skydd för allmänna och enskilda dricksvattentäkter som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m ³ /dygn b) göra en översyn av vattenskyddsområden som inrättats före miljöbalkens införande och vid behov revidera skyddsområdets avgränsningar och tillhörande föreskrifter så att tillräckligt skydd uppnås, c) bedriva systematisk och regelbunden tillsyn över vattenskyddsområden, d) uppdatera översiktsplanerna med regionala vattenförsörjningsplaner, e) säkerställa att tillståndspliktiga allmänna yt- och grundvattentäkter har tillstånd för vattenuttag.	Åtgärden ska vara vidtagen senast 16 dec 2019. Åtgärd a) och c) omfattar PFAS (summa 11) i grundvatten och ska vara vidtagna senast den 22 december 2021.	Kommunen har de senaste fem åren sett över det yttre skyddet vid de små kommunala brunnarna som försörjer fler än 50 personer eller där vattentäktens uttag är mer än 10 m ³ /dygn. Kommunens enda vattenskyddsområde har föråldrade skyddsföreskrifter. En ny föreslagen version finns framtagna och har legat hos länsstyrelsen för beslut under ett antal år. Under 2020 genomgår den föreslagna versionen ytterligare en revision. Kommunen ansvarar inte för tillsyn av vattenskyddsområdet eftersom det instiftats av länsstyrelsen som därmed även är ansvarig tillsynsmyndighet. Översiktsplanen har inte uppdaterats med regionala vattenförsörjningsplanen men kommunen har ställt sig bakom dess mål och riktlinjer samt hanterat föreslagna åtgärder i vattenplanen. Valda delar kommer lyftas in i nästa Översiktsplan. Kommunen har tre tillståndspliktiga allmänna grundvattentäkter (brunnar) som saknar tillstånd för vattenverksamhet i dagsläget. Detta har identifierats och förts in som en åtgärd i åtgärdslistan (se åtgärd 51, samt kapitel 5 om dricksvatten) för ytterligare info. Kommunen bedöms leva upp till kraven gällande åtgärd 5 undantaget 5 E.
Åtgärd 6 (kommunerna)	Kommunerna ska genomföra sin översikts- och detaljplanering samt prövning enligt plan- och bygglagen så att den bidrar till att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Åtgärden behöver genomföras i samverkan med länsstyrelserna.	Åtgärden ska vara vidtagen senast 16 dec 2019.	Kommunen tar hänsyn till miljö kvalitetsnormerna inom såväl detaljplaneringen som översiktsplaneringen. Länsstyrelsen granskar kommunens detaljplaner. Kommunen bedöms leva upp till kraven gällande åtgärd 6.

REMISSVERSION

Åtgärd	Åtgärdstext	Tidsperiod för åtgärd	Kommentar om status i Sollentuna
Åtgärd 7 (kommunerna)	Kommunerna ska upprätta och utveckla vatten- och avloppsvattenplaner för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas. Åtgärden behöver genomföras i samverkan med länsstyrelserna.	Åtgärden ska vara vidtagen senast 16 dec 2019.	Denna vattenplan som bland annat omfattar VA-frågor bedöms uppfylla kraven i åtgärd 7. Åtgärden kommer vara vidtagen (påbörjad) men inte slutförd till den 16 december 2019.
Åtgärd 8 (kommunerna)	Kommunerna ska utveckla planer för hur dagvatten ska hanteras inom kommunen med avseende på kvantitet och kvalitet. Dagvattenplanerna ska bidra till att de åtgärder vidtas som behövs för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.	Åtgärden ska vara vidtagen senast 16 dec 2019.	Denna vattenplan som bland annat omfattar dagvatten bedöms uppfylla kraven i åtgärd 8. Ingen separat dagvattenstrategi eller dagvattenplan kommer att tas fram. Översvämningsfrågor hanteras separat inom kommunens klimatanpassningsarbete. Åtgärden kommer vara vidtagen (påbörjad) men inte slutförd till den 16 december 2019.
Åtgärd 9 (ny i Vattenmyndigheterna 2018) (kommunerna)	Kommunerna ska verka för att minska utsläppen av dioxiner och dioxinlika föreningar från småskalig förbränning. Åtgärden ska genomföras i samverkan med Naturvårdsverket och Energimyndigheten. Åtgärden ska genomföras så att den bidrar till att de åtgärder vidtas som behövs för att miljö kvalitetsnormerna för vatten ska kunna följas.	Åtgärden ska påbörjas omgående och genomföras löpande.	I Sollentuna gäller att trädgårdsavfall i första hand ska komposteras och eldning av trädgårdsavfall inom tätbebyggt område ska undvikas (Sollentuna kommun 2019). Möjlighet att skärpa dessa krav finns och behöver utvärderas (åtgärd 119). Kommunens bolag Sollentuna Energi och Miljö AB erbjuder abonnemang på hämtning av trädgårdsavfall. Avfall kan även lämnas på Smedby eller Hagby ÅVC. Information om ovanstående finns på kommunens och Sollentuna Energi och Miljö ABs hemsida. Informationen fokuserar idag på hälsa och säkerhet. Kommunikation om småskalig eldnings påverkan på hälsa och miljö behöver förstärkas (åtgärd 26). I kommunen finns även småskalig "trivseldning" reglerad. Information ges i samband med bygglov för kamin/öppen spis. Behov finns att se över om regleringen behöver skärpas ytterligare (åtgärd 120). Kommunikationskampanj som belyser vilka regler som gäller för trivseldning behöver genomföras (åtgärd 26). Fjärrvärmenätet är väl utbyggt i kommunen och i Energiplanen (Sollentuna kommun 2005) fastslås att fjärrvärmeanvändandet i småhus ska öka. Totalt antal objekt med aktiv småskalig eldning minskade med 6% från 2017 till 2019 och omfattade år 2019 6915 objekt enligt Attunda Sot och Vent AB.
Åtgärd 1 (myndigheter och kommuner)	Alla myndigheter och kommuner som omfattas av åtgärdsprogrammet ska senast i februari varje år, med början 2018, rapportera till Vattenmyndigheterna vilka åtgärder som genomförts under föregående kalenderår i syfte att säkerställa att miljö kvalitetsnormerna för vatten inom myndighetens eller kommunens verksamhetsområde kan följas. Utvecklingen av rapporteringen görs i samverkan med Vattenmyndigheten.	Årligen med start 2018.	Kommunen genomför de inrapporteringar som efterfrågas från nationella myndigheter.

Åtgärder utifrån Sollentunas identifierade åtgärdsbehov

Omfattning

Totalt sett har 135 åtgärder tagits fram med syfte att få en hållbar vattenhantering i Sollentuna kommun. Flera åtgärder berör flera vattentyper:

- Ytvatten har 99 åtgärder (90 direkta, 9 indirekta).
- Grundvatten har 38 åtgärder (36 direkta, 2 indirekta).
- Dagvatten har 35 åtgärder (30 direkta, 5 indirekta).
- Dricksvatten har 31 åtgärder (15 direkta, 16 indirekta).
- Spillvatten har 10 åtgärder (10 direkta, 0 indirekta).

Indirekta åtgärder bedöms påverka vattentypen trots att åtgärden syftar till att förbättra vattenhanteringen av en annan vattentyp. Till exempel ger flera åtgärder som rör driften av dagvattenanläggningar indirekta positiva effekter på ytvatten och grundvatten. Alternativt kan en åtgärd med syfte att förbättra ytvattenkvaliteten ge en indirekt åtgärd på dagvatten, till exempel om en identifierad åtgärd innebär fler dagvattenreningsanläggningar. En direkt åtgärd kan ses som att den pekar på var behovet finns medan en indirekt åtgärd pekar på vilka vattentyper som påverkas ytterligare, antingen genom att "åka snålskjuts" på de positiva effekterna av åtgärden eller genom att vara lösningen på behovet. De indirekta åtgärderna har inte tagits upp specifikt under åtgärdsbehovsrubrikerna i de separata kapitlen men de är medtagna i excellistan över åtgärder, där relevant.

I tabellen nedan finns en sammanställning över vilka åtgärder som syftar till att förbättra vattenhanteringen i de olika vattentyperna. De olika symbolerna betyder följande:

x	anger att åtgärden är direkt.
(x)	anger att åtgärden endast påverkar indirekt.
nr	anger att åtgärden kopplar till miljökvalitetsnormer för yt- eller grundvatten.
<u>nr</u>	anger att åtgärden kopplar till annat lagkrav än miljökvalitetsnormer.
nr	anger att åtgärden finns med i regionala vattenförsörjningsplanen.
nr	anger att åtgärden finns inom vattenförvaltningens åtgärdsprogram.

Åtgärdsnummer	Ytvatten	Grundvatten	Dagvatten	Dricksvatten	Spillvatten
1				x	
2			x	x	x
3	x				
4	x				
5	x				
6	x				
7	x				
8	x				
9				x	x
10		x		(x)	
11		x		x	
12				x	
13			x	x	x
14				x	
15				x	
16				x	
17				x	
18		x		(x)	
19		x		(x)	
20		x		x	
21	x	x			
22	x	x		(x)	
23	(x)		x		
24	x	x		(x)	
25	x	x	x	(x)	
26	x				
27		x		(x)	
28			x	x	x
29	x				x
30	x				x
31	x				x
32	x	x	x		
33		x			
34	x				

Åtgärdsnummer	Ytvatten	Grundvatten	Dagvatten	Dricksvatten	Spillvatten
35		x		(x)	
36	x	x			
37	x	x		(x)	
38	x	x		(x)	
39	x	x		(x)	
40		x		(x)	
41	x	x			
42		x			
43	x	x			
44	x	x			
45	x	x			
46		x			
47	x				
48	x	x	x		
49	x	x			
50	x				
51				x	
52	x	x		(x)	
53	x				x
54			x		
55	x				x
56	(x)		x		
57	(x)		x		
58	(x)		x		
59	x		(x)		
60		x	x		
61	x				
62	x				
63	x				
64	x				
65	x				
66	x				
67	x				
68	x				

Åtgärdsnummer	Ytvatten	Grundvatten	Dagvatten	Dricksvatten	Spillvatten
69	x				
70	x				
71	x				
72	x				
73	x				
74	x				
75	x				
76	x				
77	x				
78	x				
79	x				
80	x				
81	x	x		(x)	
82	x				
83	x				
84	x				
85	x				
86	x				
87	x				
88	x				
89	x				
90	x				
91	x				
92	x				
93	x				
94	x		(x)		
95	x				
96	x				
97	x	(x)			
98	x				
99	x				
100	x				
101	x				
102			x		

Åtgärdsnummer	Ytvatten	Grundvatten	Dagvatten	Dricksvatten	Spillvatten
103	x		x		
104	(x)		x		
105			x		
106			x		
107			x		
108			x		
109	(x)		x		
110			x		
111	(x)	x	x		
112	(x)	x	x		
113	x		x		
114			x		
115	x		x		
116	x				
117	x		(x)		
118	x		(x)		
119	x				
120	x				
121			x	x	x
122	x				
123		x		(x)	
124	x		(x)		
125	x	x			
126			x		
127	(x)		x		
128	x	x			
129	x	x		(x)	
130				x	
131	x				
132	x	(x)			
133	x				
134			x		
135	x	x			
Σ	99	38	35	31	10

Åtgärdstyp

Åtgärderna som föreslagits är av olika karaktär; administrativ, utredande, fysisk, tillsyn, investering. I flera fall är det dock så att en utredande åtgärd även kan innefatta förslag på en fysisk åtgärd eller innebära en investering eller utökad tillsynsbehov om utfallet av utredningen pekar på behov. Av de 135 åtgärderna är 61 klassade som utredande, 60 som administrativa, 11 som fysiska, 2 som tillsyn och 1 som investering. Åtgärdstyp för respektive åtgärd framgår av excellistan.

Åtgärder per vattentyp

Ytvatten

Av de 99 åtgärder som tagits fram för ytvatten fördelar sig åtgärderna på de olika ytvattnen enligt tabell nedan. Notera att eftersom flera åtgärder gäller för flera vatten är summan av antalet åtgärder i tabellen nedan högre än det totala antalet åtgärder.

Avrinningsområde	Antal åtgärder
Snuggan	5
Väsjön	10
Rösjön	6
Fjäturen	5
Norrviken	16
Edsån	10
Ravalen	8
Vibyån	10
Översjön	0
Hjältarbäcken	4
Djupan	3
Edsviken	28
Ej specifikt (hela kommunen)	26
Avrinningsområde ej relevant	2

Nedan presenteras de 90 åtgärder som tas upp under ytvattenkapitlet (kapitel 2). Flera åtgärder (9 stycken) som indirekt berör ytvattnet genom att förbättra driften av dagvattenanläggningar, tas upp under dagvatten (nedan), men redovisas inte specifikt här.

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
3	Avtalsvillkor bryggor.	Avtal som reglerar förutsättningarna för privata, enskilda bryggor på kommunens mark behöver ses över. Intyg på båtbottnsanering (TBT, Irgarol/Cybutryn, zink) ska insändas innan avtal. Reducerad avgift vid intyg att båtbottnen inte målas med biocidfärger (kopparfärger). Reglera eventuellt antalet båtar per brygga. Notera att det är viktigt att sanering av båtskrov görs med försiktighet, i inkapslad miljö, så att föroreningar inte sprids till omgivningen. Båtgare bör uppmanas att ta kontakt med tillsynsmyndigheten innan sanering.	Minskad belastning ökar chanserna att nå satta MKN för Edsviken, få ätbar fisk och ett friskt ekosystem.	Edsviken	Kommunstyrelsen
4	Avtalslydnad bryggor.	Följs dagens villkor i kommunens avtal med bryggägare? Finns strandskyddsdispens? Bryggor kan finnas på mark som inte har, eller inte kan få, strandskyddsdispens. Dessa bör inte få förlängt avtal efter 2021.	Efterlevnad är en förutsättning för meningsfulla avtalsvillkor.	Edsviken, Norrviken, Ravalen, Snuggan	Kommunstyrelsen
5	Information till privata bryggägare.	Formulera ett informationsbrev om hur fritidsbåtlivet och miljöfarliga ämnen kopplade till fritidsbåtlivet påverkar viken. Brev skickas med avtalsförslag (åtgärd 3) samt till fastigheter med strandtomt. Brevet bör också hantera båtbottnbehandling, tömningsstationer för båtlatriner, hastighetsbegränsningar, bryggmaterial.	Ökad medborgarmedvetenhet och förändring som leder till minskad belastning från fritidsbåtlivet.	Edsviken	Klimatnämnden med stöd av miljö- och byggnadsnämnden.
6	Begränsa nya bryggstillstånd.	Nya bryggstillstånd för bryggor som inte bidrar till allmännyttan ska inte tillåtas.	Begränsad framtida negativ utveckling för påverkan från bryggor och båttrafik.	Edsviken, Norrviken, Ravalen, Rösjön, Snuggan, Väsjön	Kommunstyrelsen
7	Saneringsstöd för småbåtar.	Utred möjligheten att ge saneringsstöd för fritidsbåtar vid övergång till biocidfri botten.	Minskad påverkan från båtbottnfärger från båtar på privata enskilda bryggor.	Edsviken	Kommunstyrelsen
8	Sanering av båtuppläggningsplatser.	Utred och vid behov sanera befintliga båtuppläggningsplatser på kommunal mark (EBH-objekt 126906 Tegelhagen och objekt 126905 Edsvikens båtklubb). Vid sanering av befintliga båtuppläggningsplatser bör krav på biocidfria båtskrov regleras i kommande arrendeavtal för att undvika framtida markföroreningar.	Minskad belastning från båtbottnfärger på Edsviken.	Edsviken	Kommunstyrelsen

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
21	Undersök och vid behov sanera äldre (icke aktiv) båtuppläggningsplats utmed strandvägen.	TBT (tributyltenn) som tidigare användes som båtbottnfärg har noterats vara ett problemämne i såväl Edsviken som i grundvattnet vid Sollentunavallen, väster om Edsviken, i Stockholmsåsen. Båtuppläggningsplatsen utmed Strandvägen (mellan Segeludden och Sollentunavallen) som användes fram till 1981 ska undersökas och vid behov saneras.	Minskad belastning av TBT ger förbättrade förutsättningar till god vattenkvalitet i enlighet med MKN.	Edsviken, Stockholmsåsen-Sollentuna	Kommunstyrelsen
22	Minska belastningen av PFOS på yt- och grundvatten.	PFOS har noterats i höga halter i såväl Stockholmsåsen-Sollentuna som i Norrviken. Föreningen misstänks härstamma från området runt brandstationen i Norrviken. PFOS är förbjudet och används inte längre av räddningstjänsten men äldre föroreningar kan fortfarande läcka ut till omgivande vatten. En miljöteknisk markundersökning kommer att genomföras under 2020 och därefter kommer saneringsbehov att bedömas.	Minskad belastning av PFAS och förbättrade förutsättningar att nå MKN för vatten samt säkra dricksvattenresursen i åsen.	Edsån, Norrviken, Stockholmsåsen-Sollentuna	Kommunstyrelsen eller Brandkåren Attunda.
24	Följ upp resultat från provtagningar av två EBH-objekt.	EBH-objekt 127298 (markutfyllnad Träklossen) och 127301 (Helenelundsskolan) kommer att undersökas (vidare) av kommunen. Åtgärden syftar till att utvärdera resultaten med avseende på problemämnena noterade i Stockholmsåsen-Sollentuna. Om höga halter noteras bör sanering prioriteras av dessa objekt.	Få beslutsunderlag för prioritering av sanering.	Edsviken, Stockholmsåsen-Sollentuna	Kommunstyrelsen med stöd av klimatnämnden och miljö- och byggnadsnämnden.
25	Kartlägg belastning och vid behov genomför åtgärder för att minska belastningen från statliga vägar på yt- och grundvatten.	Inventera och kartlägga trafikverkets genomförda åtgärder och skicket på dessa åtgärder, speciellt utmed Europaväg 4 och Ståketvägen, sträckningen i Sollentuna, men även Danderydsvägen. Vägsträckor inom grundvattenskyddsområde vid Rotsunda bör prioriteras.	Kunna identifiera brister som behöver åtgärdas i enlighet med trafikverkets egen vattenriskutredning (Trafikverket 2017). Potentiellt minskad belastning av PAH, tungmetaller, klorid (vägsalt), fosfor (relevant för ytvatten) mm.	Hela kommunen	Trafikverket, VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) och klimatnämnden.
26	Förbättrad kommunikation till medborgare med syfte att minska småskalig eldning.	Den information som idag finns tillgänglig på hemsidorna (kommunens och Sollentuna Energi och Miljö ABs) gällande småskalig eldning fokuserar på hälsa och säkerhet. Miljöaspekten behöver lyftas fram tydligare och en utvärdering om behovet av att genomföra en informationskampanj inför eldningssäsongen behöver göras.	Minskad belastning av bland annat dioxiner och PAH:er på vattenmiljöer. Därtill förbättras luftmiljön för medborgare.	Hela kommunen	VA-huvudmannen och klimatnämnden.
29	Handlingsplan för agerande vid bräddning av spillvatten.	Bräddning är ovanligt men om det sker kan konsekvenserna bli allvarliga för recipienten och friluftslivet. Genom att ta fram en handlingsplan för hur VA-huvudmannen ska agera vid bräddning kan rutiner skapas för att minimera påverkan vid bräddning.	Minskad påverkan från bräddat spillvatten på recipienter.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
30	Analys av orsaker till avloppsstopp.	Genom att; analysera fettstopp i förhållande till befintliga fettavskiljare (föranleder utvärdering av funktion och/eller tömningsintervall) eller icke befintliga fettavskiljare (föranleder krav på fastighetsägare att installera fettavskiljare); analysera rörbrott och rotinträngning i förhållande till ledningsmaterial och anläggningsår vilket kan bidra till att identifiera områden eller ledningssträckor där ledningskonditionen bör utredas för att specificera eventuella åtgärder på ledningsnätet.	Förekomma driftstopp orsakat av avloppsstopp.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)
31	Spårning av felkopplingar.	Åtgärden syftar till att spåra upp felkopplingar av spillvatten på dagvattenledningsnätet. Lämplig metod väljs av VA-huvudmannen. Områden som bör prioriteras är de där flerfamiljshus kan vara påkopplade och speciellt i de tekniska avrinningsområden som leds till Edsviken, Norrviken eller Edsån.	Minska påverkan på sjöar och vattendrag från felkopplade spillvattenledningar.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)
32	Inventering och åtgärder kopplade till kantstensläpp.	Inventera var kantstenar kan tas bort för att tillåta vattnet att sprida sig till grönyta istället för till vägbrunn. En systematisk genomgång följt av fysiskt borttagande av kantstenar där detta är möjligt bör ske utmed dessa vägar i Sollentuna (högsta prioritet): Turebergsleden, Bagarbyvägen, Norrvikenleden, Sollentunavägen, Bollstanäsvägen, Bygdevägen. Även Mossvägen, Glimmervägen och Norra Malmvägen behöver ses över men det görs lämpligast i samband med exploatering i området.	Minskad påverkan på sjöar och vattendrag. Minskad belastning på dagvattenledningsnätet och minskad risk för översvämmade vägar vid kraftiga regn. Ökad infiltration ner till grundvattnet.	Hela kommunen	Natur- och tekniknämnden
34	Undvik ingrepp som negativt påverkar livsvillkoren för Nissöga.	I Sollentuna har Nissöga noterats vid badplatsen inom Segeludden. Strandområdet runt segeludden behöver bevaras och med fördel förstärkas utifrån Nissögas preferenser. Nissöga är en art som tas upp inom EU:s art- och habitatdirektiv.	Bevara och förbättra förutsättningarna för en skyddsvärd art i viken.	Edsviken	Stadsbyggnadsnämnden och miljö- och byggnadsnämnden.
36	Utred möjligheterna för Brandkåren Attunda att fasa ut perfluorerade släckningsskum.	PFOS är förbjudet och släckningsmedel med PFOS används inte längre av Brandkåren Attunda. Men, flera andra perfluorerade ämnen (PFAS) används fortfarande. Brandkåren Attunda bedömer att deras förråd med brandskum innehållande perfluorerade ämnen kommer räcka i cirka 10 år. Åtgärden syftar till att utreda vad det skulle innebära att gå över till ett miljömässigt bättre alternativ innan lagret använts upp.	Minska belastningen av PFAS-ämnen på grund- och ytvatten.	Hela kommunen	Brandkåren Attunda
37	Identifiera potentiell PFAS-förorenad mark.	Vid brandsläckning rapporterar brandkåren sina insatser till MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap). Genom att gå igenom deras material kan potentiellt PFAS-förorenad mark pekas ut. Påverkansområdet till Norrviken och Stockholmsåsen-Sollentuna, samt Väsjöns avrinningsområde bör prioriteras i utredningen.	Minska belastningen av PFAS-ämnen på grund- och ytvatten.	Hela kommunen	Klimatnämnden

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
38	Sanera EBH-objekt 176336, gammal avfallsdeponi utmed Edsån (vid före detta Rotebro reningsverk).	EBH-objektet bedöms kunna påverka Stockholmsåsen-Sollentuna såväl som Edsån. Under 2020 genomförs kompletterande miljötekniska mark- och grundvattenundersökningar varefter sanering kommer att utföras. Förhöjda halter PAH:er och kvicksilver är huvudorsaken till saneringen.	Minska belastningen av PAH:er på grund- och ytvatten.	Edsån, Stockholmsåsen-Sollentuna	Kommunstyrelsen med stöd av klimatnämnden och miljö- och byggnadsnämnden.
39	Följ upp EBH-objekt 188609, före detta Rotebro handelsträdgård, Loviselund.	EBH-objektet bedöms kunna påverka Stockholmsåsen-Sollentuna såväl som Norrviken och Edsån. Förhöjda halter PAH:er är huvudorsaken till att resultaten av undersökningarna bör följas.	Minska belastningen av PAH:er på grund- och ytvatten.	Edsån, Norrviken, Stockholmsåsen-Sollentuna	Kommunstyrelsen med stöd av klimatnämnden och miljö- och byggnadsnämnden.
41	Genomför ansvarsutredning för EBH-objekt 126845 (Helenelunds station) och 127302 (deponi Svalgången).	EBH-objekten 126845 (Helenelunds station) samt 127302 (Deponi Svalgången) som tillsammans omfattar ett flertal fastigheter bedöms utgöra en stor källa till PAH-problematiken i grundvattnet. Åtgärden syftar till att fortsatt se till att kommunen genomför en ansvarsutredning gällande sanering.	Minska belastningen av PAH:er på grund- och eventuellt ytvatten.	Edsviken, Stockholmsåsen-Silverdal, Stockholmsåsen-Sollentuna	Miljö- och byggnadsnämnden
43	Sanera förorenad mark vid Almska parken, Rådan.	Vid Almska parken, Rådan finns en konstaterad arsenik- och blyförorening. Denna behöver prioriteras inom kommunens sanering av förorenad mark eftersom den riskerar påverka såväl Edsviken som Stockholmsåsen-Solna. Detta objekt finns inte med i EBH-stödet men är välundersökt. Sanering behöver genomföras med hänsyn till kulturvärden.	Minskad belastning/risk för belastning av arsenik (och bly) på yt- och grundvatten.	Edsviken, Stockholmsåsen-Solna	Kommunstyrelsen med stöd av klimatnämnden och miljö- och byggnadsnämnden.
44	Utreda påverkansgrad från kolonilottområde på grund- och ytvatten.	För att bedöma om påverkan föreligger samt för att preventivt förhindra påverkan genomförs platsbesök och kommunikation med föreningen som har kolonilottområdet i Rotsunda mellan grundvattentäkten och Edsån. Informationsinsatser ska fokusera på de nya skyddsföreskrifterna. Vid behov, om inte nya skyddsföreskrifterna börjar gälla snart, kan det vara aktuellt med skärpta krav i kommande markavtal (kommunen är markägare).	Minska och/eller förhindra eventuell negativ påverkan från näringsämnen och bekämpningsmedel från kolonilottområde på grund- och ytvatten.	Edsån, Stockholmsåsen-Sollentuna	Kommunstyrelsen och klimatnämnden med stöd av miljö- och byggnadsnämnden.

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
45	Kommunikation med golfbanorna om växtskyddsmedel.	För att minska risken för påverkan från växtskyddsmedel på Vibyån och Stockholmsåsen-Sollentuna ska kommunen kommunicera med golfklubbarna om alternativa metoder och ämnen samt om vikten av uppföljning av påverkan från deras verksamhet. Oklart i dagsläget om denna kommunikation ska genomföras som en del av tillsynen eller genom naturvården/vattenvården. Vid kommunikation är det viktigt att belysa att antalet ämnen behöver minska och att lätt nedbrytbara föreningar ska väljas i första hand. Enligt detaljplanen framgår det att "i områdets nordöstra del får åtgärder inte vidtas som påverkar områdets nuvarande eller framtida kvalitet som grundvattentäkt". Även en rad om skyddsavstånd om 10 m till vattendraget gällande gödsling och bekämpningsmedel framgår av detaljplanen.	Minska risken för eventuell negativ påverkan från bekämpningsmedel från golfbanorna på grund- och ytvatten.	Stockholmsåsen-Sollentuna, Vibyån	Miljö- och byggnadsnämnden med stöd av klimatnämnden och natur- och tekniknämnden.
47	Ökade krav på båtklubbers hantering av bottenfärger.	Kommunen behöver fokusera på båtklubbers hantering av båtbottnfärger, både med krav och incitament. Lämpliga metoder för att nå förändring behöver bedömas.	Minska belastningen från båtbottnfärger på Edsviken.	Edsviken	Miljö- och byggnadsnämnden
48	Uppdatera kommunens tekniska handbok med avseende på hållbar vattenhantering och enkel drift.	Vattenperspektivet utifrån miljökvalitetsnormer och översvämning behöver utvecklas i den tekniska handboken. Resonemang, avvägningar och checklistor eller liknande som hjälper till med material- och konstruktionsval vid om- och nybyggnation behöver utvecklas. Den tekniska handboken behöver även fastslå hur kommunen bygger olika typer av anläggningar så att skötseln av anläggningarna blir enklare och billigare. Koppar krom och zink är ämnen som bland annat behöver undvikas inom Edsvikens avrinningsområde.	Långsiktigt minskad belastning av problematiska ämnen för vattenmiljön och minskad risk för översvämningar vid skyfall. Kostnadseffektiv och säker drift.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen
49	Uppdatera kommunens kemikalieplan med avseende på hållbar vattenhantering.	Vattenperspektivet utifrån miljökvalitetsnormer och påverkan på sjöekosystem behöver utvecklas i kommunens kemikalieplan.	Långsiktigt minskad belastning av problematiska ämnen för vattenmiljön.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen
50	Bevaka att fiske inte sker på aspens lekplatser.	Asp är en rödlistad fiskart som har kända lekplatser i Sollentunas vattendrag. I Sollentunas vattendrag råder fiskeförbud året runt men ingen kontroll av efterlevnad har skett. Kommunen har ett avtal med Sollentuna amatörfiskeklubb som bedriver tillsynen. Kommunen behöver tillse att tillsyn även sker på aspens leklokaler, speciellt under lek, för att motverka tjuvfiske	Värna en rödlistad art.	Edsån	Natur- och tekniknämnden

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
52	Påkalla risk från stambanan för Trafikverket gällande grund- och ytvatten.	Stambanan går nära sjön Norrviken och skär in i Stockholmsåsens åsmaterial i höjd med Sollentuna kyrka. Uppgift från SGU från 2009 påtalar att inget grundvattenskydd är utbyggt. En olycka på denna streckning kan få stora konsekvenser för reservvattentäkten och sjön Norrviken.	Skydda Norrviken och grundvattnet som används som reservvatten.	Norrviken, Stockholmsåsen-Sollentuna	Kommunstyrelsen
53	Säkra att sjöförlagda spillvattenledningar inte kan läcka långvarigt.	I Edsviken finns tre trycksatta sjöförlagda spillvattenledningar. Tryck- och/eller flödesvakter behöver installeras så att VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) larmas vid läckage (som påverkar tryck och flöde). Långvarigt läckage av spillvatten ut i Edsviken får stora konsekvenser för Edsviken och effekterna av övrigt åtgärdsarbete. Om larm inte finns är läckor mycket svåra att upptäcka.	Minska risken för långvarig spillvattenbelastning på Edsviken	Edsviken	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)
55	Revidera verksamhetsområde för spillvatten.	I samband med detaljplaneläggning av Väsjo Norra och Norrsättra samt vid utökad verksamhet eller detaljplaneläggning vid Bisslinge/Överby bör kommunen och VA-huvudmannen se över möjligheterna att utöka verksamhetsområdet för allmän spillvattenhantering.	Minska belastningen från enskilda avlopp på Vibyån samt på vattenförekomsterna Edssjön (Upplands Väsby) och Rösjön.	Rösjön, Vibyån	Kommunstyrelsen och VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)
59	Utred möjligheterna att förbättra dagvattenreningen till Norrviken.	Belastningsanalyser med StormTac (2019) indikerar att bland annat fosforbelastningen behöver minska med ytterligare 15-35 kg från de tekniska avrinningsområdena vid Norrviken. Ytterligare åtgärder behöver utredas. Fokus bör ligga på de tekniska avrinningsområdena N30, N35 och N45 (StormTac 2019). För N45 bör fastigheterna Häggvik 4:20 och Sandgropen 2 utredas. För N30 bör möjligheten ses över i samband med exploatering i Rotebro (Rankan 3 och 4). För N35 bör möjligheterna ses över generellt.	Kunna minska dagvattenbelastningen (fosfor) på Norrviken.	Norrviken	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)
61	Sätt upp skyltar om att undvika fågelmatning i vattnet i Edsbergsparken.	Utfodring av sjöfågel i vattnet kan bidra till näringstillförsel (dels genom maten men även genom fåglarnas avföring i vattnet). Under vinterhalvåret matas sjöfåglar flitigt i vikens inre del. Genom att uppmana allmänheten att mata fåglar på land (och med fågelanpassad mat) kan näringsämnesbelastningen till vattnet minimeras.	Minskad näringsämnesbelastning från utfodring och avföring.	Edsviken	Natur- och tekniknämnden

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
62	Verka för att miljövänliga alternativ används vid om- och nybyggnation av bryggor samt att kommunens drift av bryggorna inte orsakar miljöförorening.	Åtgärden går ut på att se över vilka kemikalier som används vid driften av de allmänna bryggorna samt att informera allmänheten om miljömässigt lämpliga alternativ för att minska kemikaliepåverkan från bryggorna. Även materialval vid- om och nybyggnation av de allmänna bryggorna ska väljas med hänsyn till vattenmiljön.	Minskad miljögiftsbelastning på ytvatten.	Norrviken, Ravalen, Rösjön, Snuggan, Väsjön	Naturtrafiknämnden och miljö- och byggnadsnämnden och kultur- och fritidsnämnden.
63	Sanera EBH-objekt 126863 (Holmbodatippen).	Objekt 126863, är en gammal avfallsdeponi som kallas Holmbodatippen. Provtagnings resultat har påvisat höga till mycket höga halter av framförallt koppar, zink, kadmium, PAH;er och bly. Tippen ligger i kontakt med Vibyån och Edsån precis innan utflödet i Edssjön (i Upplands Väsby). Påverkan från tippen noterades i såväl vattendragen som i grundvattnet. Kompletterande provtagningar genomförs och en åtgärdsplan för marksanering tas fram under 2020.	Minskad miljögiftsbelastning på ytvatten (och till viss del grundvatten).	Edsån, Vibyån	Kommunstyrelsen med stöd av klimatnämnden och miljö- och byggnadsnämnden.
64	Minska internbelastningen i Edsviken genom behandling.	Åtgärden innebär att tillsammans med Edsviken vattensamverkan genomföra en bottenbehandling för att få bukt på Edsvikens internbelastning av fosfor. När i tid behandlingen ska ske beslutas gemensamt av Edsviken vattensamverkan och dess styrgrupp som även ansvarar för att välja metod. Åtgärden finansieras av de respektive kommunerna enligt fördelningsmodell. Skattad kostnad för behandlingen är cirka 6 000 000 för Sollentunas del.	Minskad övergödning i Edsviken.	Edsviken	Kommunstyrelsen
65	Tillsyn av betesmark vid Fjäturen.	Utmed Fjäturens västra strand i Sollentuna finns beteshagar för nötkreatur. Detta område har inte haft tillsyn. Åtgärden går ut på att genomföra tillsyn för att till exempel säkerställa att skyddszoner till vattendrag finns.	Minskad belastning av näringsämnen på Fjäturen.	Fjäturen	Miljö- och byggnadsnämnden
66	Verka för ökade insatser mot djurhållning och utfodring av vilt nära vatten i angränsande kommuner.	Hästhållning och utfodring av vilt bedöms utgöra en risk för belastning av näringsämnen på såväl Norrviken som Fjäturen. Ökat samarbete med uppströms liggande kommuner för att öka insatserna behövs. Åtgärden genomförs med fördel inom Oxunda vattensamverkan.	Minskad belastning av näringsämnen på Fjäturen och Norrviken.	Fjäturen, Norrviken	Klimatnämnden

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
67	Utreda förutsättningar för att fastställa ägarskap för outredda vattenområden.	Ägaskapet av flera vattenområden är outrett. För att underlätta ärendehantering och genomförande av åtgärder bör kommunen se över möjligheterna att utreda ägaskapet. Åtgärden innebär att kommunen utreder hur mycket arbete det skulle vara att utreda ägarskap för outredda vatten i Sollentuna. Själva utredandet ligger inte inom åtgärden i dagsläget, men det kan bli aktuellt att ta fram ett sådant uppdrag om arbetsinsatsen och kostnaden är rimlig. Vatten som bör prioriteras är Norrviken, Edsviken och Fjätören.	Kunna prioritera vilka vatten som ska utredas utifrån behov i förhållande till kostnad. I ett utrett vatten kan fysiska åtgärder och ärendehantering genomföras smidigare.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen
68	Se över möjlighet att reglera båttrafik.	För att skydda Snuggans gungfly och strandzon ska kommunen se över möjligheterna att reglera båttrafiken i reservatsföreskrifterna.	Minskad (inte ökad) belastning på Snuggans strandzoner.	Snuggan	Natur- och tekniknämnden
69	Neka reservatsdispenser som inkräktar på eller påverkar på strandzonen.	För att skydda Snuggans strandzon ska kommunen bevaka reservatsdispenser och neka ansökningar som riskerar att inkräkta på, eller påverka, strandzonen negativt.	Minskad (inte ökad) belastning på Snuggans strandzoner.	Snuggan	Kommunstyrelsen
70	Genomföra resterande exploatering inom Väsjöområdet utan att öka belastningen på Väsjön från dagvatten.	För att hållbar föroreningsbelastning på sjön Väsjön och nedströms liggande vattendrag inte ska överskridas krävs det att genomförandet av planerade dagvattenanläggningar i alla skeden säkerställs fram till idrifttagande. Arbetet med kravställning och uppföljning behöver ske kontinuerligt inom detaljplaneringen och genomförandet och utgår från den helhetssyn kommunen haft för området gällande dagvattenhanteringen.	Säkra hållbar belastning på Väsjön trots exploatering.	Väsjön	Samhällsbyggnadsnämnden
71	Bevaka fritidsfiskets/sportfiskets utveckling i Väsjön i samband med exploateringen.	Med ökat antal boende i närheten finns det en risk att intresset för att fiska i Väsjön ökar. Fiskbeståndet är litet och bedöms vara känsligt för kraftigt ökat fisketryck. Åtgärden syftar till att följa hur intresset för fiske i Väsjön utvecklas under tiden Väsjön byggs ut. Åtgärden genomförs med fördel i samarbete med Sollentuna amatörfiskeklubb.	Skydda fiskbeståndet i Väsjön.	Väsjön	Natur- och tekniknämnden
72	Motverka utökad båttrafik och bad.	Med ökat antal boende i närheten finns det en risk att intresset för att bada och åka båt på Väsjön ökar. Sjön är liten och större belastning från friluftsliv är inte önskvärt. Åtgärden syftar till att bevaka att kommunen inte genomför åtgärder som främjar bad eller båttrafik.	Säkra en hållbar belastning på Väsjön.	Väsjön	Miljö- och byggnadsnämnden

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
73	Skydda vassbälten och resterande naturliga strandzoner och svämplan.	Kommunen ska bevaka att naturliga strandzoner (området inom 30 m från vattenlinjen) skyddas från ytterligare exploatering. Strandzonerna är viktiga för ett välfungerande sjöekosystem och ett flertal ekosystemtjänster.	Säkra viktiga livsmiljöer och ekosystemtjänster i strandnära miljöer.	Edsviken, Fjäturen, Norrviken, Väsjön	Kommunstyrelsen, miljö- och byggnadsnämnden och natur- och tekniknämnden.
74	Bevaka behov av sanering av PAH-förorenad mark.	I Södra Väsjön (sydost om EBH-objekt 126867) har kommunen noterat en förorenad plats (med förhöjda halter PAH) som inte finns med i Länsstyrelsens EBH-stöd. Denna plats saneras i samband med exploatering av området. Om exploateringen blir mycket försenad eller utgår bör kommunen utreda om separat sanering behöver genomföras. Åtgärden går ut på att bevaka frågan.	Minska risken för att ett förorenat område inte saneras på grund av utebliven exploatering.	Väsjön	Miljö- och byggnadsnämnden
75	Utreda risker och säkerställa rutiner för hantering av olyckor och brand.	Samarbetet mellan räddningstjänsten/brandförsvaret, VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) och kommunen behöver förbättras för att räddningstjänsten ska kunna göra rätt prioriteringar och val för att förhindra miljögiftsspridning vid olyckor och brand. Parterna behöver gemensamt sätta sig ner och titta på vad som behöver skyddas från vad i vilket område. Åtgärden syftar till att inleda ett sådant samarbete.	Minska risken för spridning av miljöförorening i samband med olycka eller brand.	Edsviken, Edsåån, Hjältarbäckena, Norrviken, Ravalen, Vibyån, Väsjön	Brandkåren Attunda, kommunstyrelsen, miljö- och byggnadsnämnden och VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB).
76	Ta fram skötselbeskrivning för muddringsunderhåll.	I samband med exploateringen av Väsjön har sjön muddrats för att öka bottendjupet i delar där kommunen vill främja de två rödlistade arterna av undervattensvegetation som finns i sjön. Muddring som inte underhålls mister relativt snart sin effekt. Åtgärden syftar till att ta fram en skötselbeskrivning för hur muddringsunderhållet ska genomföras.	Säkra långsiktig effekt av muddringen och lagenligt underhåll av muddringen som genomförts i Väsjön.	Väsjön	Natur- och tekniknämnden
77	Utred förutsättningar för att öppna upp Landsnoraån som ett av två utlopp för Rösjön.	Utred möjligheterna att öppna upp avrinningen via Landsnoraån för att förbättra omsättningen i Rösjöns södra del. Utredningen bör även ta in påverkan på Fjäturen och Norrviken som får minskad tillrinning och längre omsättningstid samt möjligheter att minska erosionsskador i Landsnoraån. Om Landsnoraån tas i bruk som avrinningsväg bör vandringsmöjligheter för fisk utredas.	Potentiellt förbättrad vattenomsättning i Rösjöns södra delar och förbättrad konnektivitet mellan Edsviken och Rösjön.	Edsviken, Rösjön	Klimatnämnden och natur- och tekniknämnden.

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
78	Utred förutsättningar för att förbättra konnektiviteten i Silverbäcken.	Vägtrumman i Silverbäcken vid Rådan ligger för högt och fallet är väldigt stort. Därtill, uppe vid dammarna utmed Rådanvägen, finns trösklar som är för höga (fall på 30 cm). Fiskevårdskonsult bör titta på vad som kan göras för att främja faunapassager i vattendraget. Helhetsgrepp behövs. Åtgärden görs i samband med ombyggnation av Silverbäcken.	Potentiellt förbättrad konnektivitet och rörlighet för vattenlevande djur.	Edsviken	Klimatnämnden, natur- och tekniknämnden (och VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)).
79	Utred och ansök om strandsskyddsdispens vid Rösjön.	Vid Rösjöns sydvästra strand finns ett campingområde, en kommunal badplats samt en fotbollsplan inom strandskyddsområde, för vilka strandskyddsdispens verkar saknas. Åtgärden syftar till att utredas vilka av dessa anläggningar som kräver dispens från strandskyddet i efterhand samt att tillse att strandskyddsdispens söks.	Lagenlig kommunal verksamhet som går i linje med strandskyddets syften.	Rösjön	Kultur- och fritidsnämnden
80	Ta fram en näringsämnesbudget för Fjäturen.	Näringsämnesdynamiken i Fjäturen är komplex. Internbelastningen bedöms kunna vara omfattande och det är oklart hur mycket som transporteras ut ur sjön till Norrviken. Även kvävebelastningen bedöms vara hög vilket orsakar höga halter toxisk ammoniak. För att veta vilka åtgärder som är lämpliga behöver kommunen genomföra en detaljerad näringsämnesbudget för Fjäturen. Åtgärden genomförs i samarbete med Täby och Upplands Väsby kommuner.	Näringsämnesbudgeten kan ligga till grund för fortsatt åtgärdsplanering så att rätt insatser görs på rätt ställe.	Fjäturen	Klimatnämnden
81	Prioritera och identifiera bland EBH-objekt samt spåra källor till PFAS-förening.	Inom Norrvikens avrinningsområde finns flera potentiella källor till miljöförening inklusive PFAS-föreningar. Källorna till PFAS behöver spåras och på sikt saneras. Arbetet med att identifiera riskobjekt och att källspåra föreningar är också viktigt för Norra Stockholmsåsens grundvattenråd och drivs med fördel inom rådet.	Kunna hitta begränsade områden som kan saneras för att minska belastningen av till exempel PFOS på Norrviken.	Edsån, Norrviken, Stockholmsåsen-Sollentuna, Stockholmsåsen-Upplands Väsby	Klimatnämnden
82	Stärka fiskrekrytering med risvasar.	Fisksamhällena i Norrviken och Edsviken kan med fördel förstärkas. Denna åtgärd syftar till att stärka reproduktionen och uppväxtmiljöer för småfisk genom att strategiskt placera ut risvasar. Omfattning och placering behöver utredas innan åtgärd genomförs. Åtgärden genomförs med fördel i samarbete med Sollentuna amatörfiskeklubb.	Starkare fisksamhällen och bättre fritidsfiske.	Edsviken, Norrviken	Natur- och tekniknämnden

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
83	Följ upp effekterna av aluminiumbehandlingen av Norrviken.	Norrvikens sediment behandlas med Aluminiumklorid under 2020 för att binda fosfor och minska övergödningssymptomen. Varaktigheten av behandlingen är oklar eftersom den externa belastningen fortfarande är stor. Åtgärden syftar till att följa resultatet av behandlingen för att vid behov kunna upprepa behandlingen när den externa belastningen minskat. Åtgärden genomförs med fördel i samverkan med Upplands Väsby kommun och/eller Oxunda vattensamverkan.	Säkra att internbelastningen (och fosfortransporten från Norrviken) hålls ner i Norrviken.	Norrviken	Klimatnämnden
84	Utreda hur båtvrak i Norrviken ska hanteras.	I samband med en bottenskaning av Norrvikens botten noterades att ett segelbåtvrak står på botten av sjön med masten stickande rakt upp. Kommunen behöver utreda och vidta nödvändiga åtgärder för att säkra att båten och dess mast inte utgör en fara för människa eller miljö. Utredningen behöver utreda ansvar samt ta reda på om båten behöver tas upp, tippas eller märkas ut.		Norrviken	Klimatnämnden med stöd av miljö- och byggnadsnämnden.
85	Genomföra en biotopkartering av Edsån.	Edsån har genomgått stora förändringar i och med att vattendraget grävts om för att få ett slingrande förlopp. Detta har rimligtvis påverkat hydromorfologiska parametrar. För att kunna göra en ny bedömning av hydromorfologin i vattendraget behöver ån biotopkarteras. Åtgärden görs lämpligen i samarbete med Upplands Väsby kommun och/eller inom Oxunda vattensamverkan.	Kunna få en uppdaterad klassning av hydromorfologisk status efter åns nya slingrande förlopp samt att kunna få underlag för behov av eventuella ytterligare åtgärder.	Edsån	Klimatnämnden
86	Genomföra biologiska och kemiska undersökningar i Edsån.	Edsån har genomgått stora förändringar i och med att vattendraget grävts om för att få ett slingrande förlopp. Detta har rimligtvis påverkat den ekologiska och kemiska statusen i ån. För att kunna göra en ny statusklassning i vattendraget och för att följa upp åtgärdsarbetets effekt behöver ån undersökas. Bottenfauna, kiselalger, vattenkemi och miljögifter bör prioriteras. Åtgärden görs lämpligen i samarbete med Upplands Väsby kommun och/eller inom Oxunda vattensamverkan efter genomförd bottenbehandling av Norrvikens internbelastning.	Kunna få en uppdaterad klassning av kemisk och ekologisk status efter åns nya slingrande förlopp och efter behandling a Norrvikens internbelastning samt att kunna få underlag för behov av eventuella ytterligare åtgärder.	Edsån	Klimatnämnden
87	Utreda om ökad tillsyn på Bögs gård och Väsby gård behövs för att minska eventuell kvävebelastning på Ravalen från jordbruk/djurhållning på Järvafältet.	Ravalen uppvisar höga ammoniakhalter som ett resultat av höga kvävehalter. Tillsyn på jordbruk och djurhållning på de delar av Järvafältet som ligger nära (eller har diken med avledning till) Ravalen har skett men behöver eventuellt förstärkas ytterligare. Skyddszoner till vattendrag/diken i rasthagar och gödselhanteringen behöver prioriteras. Insatserna fokuseras kring Bögs gård och Väsby gård.	Identifiera potentiella kvävekällor.	Ravalen	Miljö- och byggnadsnämnden

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
88	Sätt upp skyltar om att undvika fågelmatning vid badplatsen i Viby.	Utfodring av sjöfågel vid badplatsen lockar fåglar. Sjöfåglar som sprider avföring i vattnet bidrar till att vattnet blir otjänligt för bad.	Bättre badvattenkvalitet.	Ravalen	Natur- och tekniknämnden
89	Utarbeta en strategi för bäverhantering i vattendrag.	Bävaren skapar temporära vandringshinder för fisk i små vattendrag men ska även ses som ett naturligt inslag i miljön som skapar goda förutsättningar för biologisk mångfald. Kommunen behöver utarbeta en strategi för hur bävern ska kunna finnas i små vattendrag utan att förhindra fiskens vandringsväg.	Förse driftgruppen med ett verktyg för hur kommunen ska agera och prioritera i bäverfrågor.	Hjältarbäck n, Vibyån	Natur- och tekniknämnden
90	Utreda förutsättningarna för att gräva om en rätad del av Vibyån.	Norr om den omgrävda delen av Vibyån (strax söder om golfbanan) är ån fortfarande rätad. Ett mer slingrande förlopp skulle gynna så väl vattenkvaliteten som förutsättningarna för den biologiska mångfalden. Hänsyn måste tas till den översvämningsbara ytan bredvid vattendraget, som motverkar översvämningsbara nedströms vid skyfall och höga flöden. Åtgärden syftar till att utreda förutsättningarna för att gräva om den rätade sträckan så den får ett slingrande förlopp. Även möjliga åtgärder för att minska erosionen norr om Stäketleden behöver utredas.	Förbättrat beslutsunderlag för ett eventuellt genomförande av en restaurering.	Vibyån	Natur- och tekniknämnden
91	Förbättra dialog med golfklubbarna runt Vibyån.	Kommunikationen och dialogen med golfklubbarna runt Vibyån behöver förbättras för att stärka de biologiska värdena kopplade till Vibyån.	Samsyn är en förutsättning för att få till biotopvårdande åtgärder.	Vibyån	Natur- och tekniknämnden med stöd av klimatnämnden.
92	Se över möjligheten att förbättra avrinningen från kommunens mark vid Sollentuna ridklubb i Viby.	Stora åtgärder har genomförts av Sollentuna ridklubb i samverkan med kommunen för att minska belastningen från djurhållningen på Vibyån. Trots goda insatser och stora förbättringar är fortfarande vissa rasthagar blöta vilket innebär onödigt stort utläckage av näringsämnen under blöta perioder. Se över möjligheterna att förbättra avrinningen i diket som går bakom ridhuset för att ytterligare torrgröra marken i rasthagarna.	Minskad erosion och urlakning av näringsämnen.	Vibyån	Sollentuna kommunfastigheter AB och natur- och tekniknämnden med stöd av miljö- och byggnadsnämnden.
93	Utroda den invasiva vattenväxten skunkkalla.	I Hjältarbäcken påträffas återkommande den invasiva främmande vattenväxten skunkkalla på kända platser. Kommunens naturvårdare avlägsnar de plantor som hittas. Åtgärden syftar till att systematiskt och strategiskt arbeta med att utroda skunkkalla från kommunens vatten.	Minska negativ påverkan på ekosystemet från en invasiv främmande art.	Hjältarbäck n	Natur- och tekniknämnden

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
94	Följ upp dagvattenhanteringen i Kappetorp norra.	Dagvattenhanteringen i Kappetorp norra är undermålig i dagsläget. I samband med detaljplaneläggning kommer dagvattenhanteringen förbättras. Åtgärden syftar till att följa upp dagvattenhanteringen i Kappetorp norra för att kunna säkerställa att dagvattenhanteringen blir bättre oavsett om detaljplanen antas eller ej.	Möjlighet till förbättrad dagvattenhantering.	Hjältarbäcken	Miljö- och byggnadsnämnden med stöd av Klimatnämnden.
95	Inled dialog med försvarsmakten om potentiellt förorenande gammalt krigsmateriel.	Blindgångare och dumpat militärt avfall sedan tiden då Järvafältet sanerades från militär övningsverksamhet riskerar att läcka miljögifter nu eller i framtiden. Kommunen behöver inleda en dialog med försvarsmakten om vilka ämnen det kan röra sig om och hur miljöförorening kan förhindras. Kontakten bör inledas som en skriftlig förfrågan från kommunen där underlag och material om verksamheten som bedrivits på Järvafältet efterfrågas.	Möjlighet att förhindra miljöförorening.	Djupan	Kommunstyrelsen och klimatnämnden.
96	Fortsatt provtagning av metaller nedströms Djupan (i Djupanbäcken).	För att kunna se om det militära avfallet i Djupan börjar läcka metaller krävs en kontinuerlig provtagning i bäcken nedströms Djupan, Djupanbäcken. Åtgärden innebär fortsatt regelbunden provtagning, gärna i samarbete med Igelbäcksggruppen som kommunen redan är engagerad i.	Kunna få data för att ingripa i tid för att värja en större miljöförorening.	Djupan	Klimatnämnden
97	Fortsatt provtagning av metaller i lak- och grundvatten från EBH-objekt 126864 (Älgkärrstippen).	Vid Älgkärrstippen har mellan 2015-2019 genomförts undersökningar av yt- och grundvatten i enlighet med kontrollprogram. Undersökningarna är nu avslutade. Resultaten visar inga tecken på spridning av tungmetaller eller andra föroreningar från deponin. Ett eventuellt framtida läckage från deponin skulle dock kunna påverka vattenförekomsterna Säbysjön och Igelbäcken (via Djupan) samt på sikt Edsviken. För att kunna upptäcka ett läckage bör framtida provtagningar genomföras, gärna i samband med kommunens grundvattenövervakning och i samverkan med Järfälla kommun.	Kunna få data för att ingripa i tid att värja en större miljöförorening.	Djupan, övrigt grundvatten	Miljö- och byggnadsnämnden med stöd av klimatnämnden.
98	Följ upp resultaten av Stockholm stads litteraturstudie om antracen.	Edsviken uppvisar höga halter antracen men källan till problemet är oklar. Spridningsvägarna för antracen bedöms kunna vara många och det är oklart var insatser ska riktas. Stockholm stad har uppmärksammat samma problem och har under 2019 beställt en litteraturstudie som sammanställer befintlig information inom området. Åtgärden innebär att Sollentuna följer upp resultaten från Stockholm stads litteraturstudie.	Få ett underlag för att kunna planera effektiva åtgärder för att minska belastningen av antracen på Edsviken.	Edsviken	Klimatnämnden

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
99	Utvärdera utsättningen av havsöring som sker i Edsviken.	Under flera år har havsöring satts ut i Edsviken för att främja sportfisket. Utsättning av odlad fisk kan generellt hota de vilda bestånden och minska den genetiska variationen vilket gör arten sårbar. Åtgärden innebär att kommunen behöver utreda om utsättningen i Edsviken riskerar att negativt påverka ett vilt bestånd eller det inte finns något vilt bestånd kvar att påverka. Utredningen görs gärna i samverkan med Sollentuna amatörfiskeklubb och i samverkan med Edsviken vattensamverkans nätprovfisken.	Kunna ompröva beslut om utsättning av Havsöring.	Edsviken	Klimatnämnden med stöd av natur- och tekniknämnden.
100	Ta fram en oljeskyddsplan/kemikalieskyddsplan för kommunen.	Enligt lag om skydd mot olyckor (2003:778) framgår det att kustkommuner är skyldiga att ha en oljeskyddsplan. I Sollentuna, där stor risk för oljespill utmed de stora trafiklederna finns, behöver oljeskyddsplanen vara kommunövergripande. Även andra kemikalier än olja behöver hanteras av oljeskyddsplanen. Arbetet behöver göras i samverkan mellan alla berörda parter och kuggar till viss del in i åtgärd 60 och 75, ovan.	Förhindra miljöförorening till vatten och natur.	Edsviken	Kommunstyrelsen med stöd av Brandkåren Attunda, miljö- och byggnadsnämnden, klimatnämnden, natur- och tekniknämnden och VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB).
101	Utreda risker kopplade till identifierade föremål på Edsvikens botten.	Vid en bottenskaning av Edsvikens botten år 2018 noterades ett tjugotal föremål som potentiellt kan innehålla miljöfarliga ämnen. Lämplig hantering av dessa föremål behöver utredas vidare. Arbetet utförs med fördel inom Edsviken vattensamverkan.	Kunna förekomma större miljöförorening.	Edsviken	Klimatnämnden och miljö- och byggnadsnämnden.
103	Verka för ökad lokal hantering av snö i kommunen.	Vid om- och nybyggnation samt vid detaljplanering behöver kommunen tillse att det finns en hållbar plan för snöhanteringen, som helst inte innebär bortforsling. Att kunna låta snön puttas ut på en nedsänkt grönyta för långsam avsmältning och infiltrering är önskvärt (utanför vattenskyddsområde). Denna yta kan med fördel även användas för ordinarie dagvattenhantering och som översvämningssbar yta vid skyfall. Åtgärden innebär att bevaka snöhanteringen vid om- och nybyggnation samt vid detaljplaneläggning.	Minskad omfattning av tunga transporter inom kommunen och billigare entreprenadkostnad för snöröjning.	Ej relevant	Kommunstyrelsen, miljö- och byggnadsnämnden och natur- och tekniknämnden.

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
113	Ta fram en förnyelseplan för kommunens dagvattenanläggning på allmän plats och gata. (Åtgärden förutsätter åtgärd 2).	För att arbeta preventivt, strategiskt och resurseffektivt med den kommunala dagvattenanläggningen på allmän plats och gata behöver kommunen ta fram en förnyelseplan. Förnyelseplanen behöver utgå från materialtyp, anläggningsår, driftstörningar, inkommande felanmälningar och riskanalys för översvämning. Förnyelse av ledningsnät behöver synkas med andra planerade arbeten i gaturummet och med VA-huvudmannen så att gatan inte behöver grävas upp flera gånger under kort tid. Åtgärden genomförs efter åtgärd 2, 110, 112. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Bidrar till minskad risk för tekniska fel, översvämningar. Minskar behovet av dyra akutinsatser för att avvärja problem.	Hela kommunen	Oklart, beror på utfall av åtgärd 2.
115	Utarbeta en strategi för att minimera skada vid översvämningar.	Kommunen saknar en strategi för hur risk för skada vid översvämning (från skyfall och höga vattenstånd) kan minimeras. Problembilden finns i dagsläget men kommer att intensifieras i ett framtida klimat. Frågan hanteras inom kommunens klimatanpassningsarbete. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Minskar risken för stora skador vid skyfall och höga vattenstånd.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen
116	Provtagning av riskparametrar enligt StormTac-modellering.	Vid genomförd StormTac-modellering (StormTac 2019) noterades risk för gränsöverskridande halter av flera ämnen i flera recipienter. Eftersom mätdata saknas kan inte detta bekräftas eller förkastas. Åtgärden syftar till provtagning av dessa ämnen innan eventuellt åtgärdsarbete påbörjas. I Rösjön, Norrviken och Ravalen behöver TBT och benso(a)pyren provtas. I Fjäturen behöver TBT, benso(a)pyren och endosulfan provtas. I Vibyån behöver TBT, benso(a)pyren och endosulfan, alaklor, HCH, koppar, kväve och fosfor provtas. Istället för att provta endast benso(a)pyren kan PAH-paket med fördel provtas.	Få kunskap inför eventuella åtgärder.	Fjäturen, Norrviken, Ravalen, Rösjön, Vibyån	Klimatnämnden
117	Utred möjligheterna att förbättra dagvattenreningen inom Ravalens avrinningsområde.	Belastningen av fosfor bedöms vara marginellt för hög för att sjön långsiktigt ska må bra. Åtgärden syftar till att utreda var reningslösning skulle kunna anläggas för att minska belastningen på Ravalen med minst 5 kg fosfor per år. Eventuellt finns potential i delavrinningsområde R5 (norra Töjnan) eller R4 (Officersvägen i Viby) (StormTac 2019). I dagsläget finns ett magasin på Officersvägen som inte tagits med i modellen då funktion och skick är okänt. Eventuellt kan detta utredas eller ersättas med öppen dagvattenlösning.	Kunna minska dagvattenbelastningen (fosfor) på Ravalen.	Ravalen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
118	Förbättra den allmänna dagvattenreningen inom Edsvikens avrinningsområde.	Åtgärden syftar till att anlägga reningslösningar som motsvarar det reningsbehov för dagvatten som finns på Edsviken. VA-huvudmannen behöver säkra att det inom kommunen finns reningsanläggningar som renar 513 kgP/år. Från detta beting kan VA-huvudmannen räkna av befintlig rening efter det att den fastställts. För överskjutande andel (i dagsläget 412 kgP/år) behöver nya reningslösningar tas fram och anläggas.	Minskad dagvattenbelastning (bland annat fosfor) på Edsviken.	Edsviken	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) med stöd av klimatnämnden och kommunstyrelsen.
119	Utred behov samt möjlighet att förbjuda eldning av trädgårdsavfall inom detaljplanelagt område.	Småskalig eldning med ofullständig förbränning bidrar med föroreningar i form av dioxiner och PAH:er som är skadliga för såväl människa som miljö. I kommunens föreskrifter för avfallshantering som är en del av kommunens renhållningsordning framgår det att "öppen eldning av trädgårdsavfall inom tätbebyggt område ska undvikas". Åtgärden syftar till att utreda behov samt möjligheten att skärpa kravet till generellt eldningsförbud inom detaljplanelagt område med undantag för eldning i samband med Valborgsfirande eller efter särskilt tillstånd från kommunens miljö- och byggnadsnämnd.	Minskad belastning av dioxiner och PAH:er på luft och vatten.	Hela kommunen	Klimatnämnden med stöd av miljö- och byggnadsnämnden.
120	Utred behov av att förbjuda trivseldning i vissa områden.	Småskalig eldning med ofullständig förbränning bidrar med föroreningar i form av dioxiner och PAH:er som är skadliga för såväl människa som miljö. I Sollentuna får trivseldning ske generellt i enlighet med rättspraxis (2 dagar per vecka, max 4 h per gång). Åtgärden syftar till att se över om eldningsförbud behöver införas i vissa områden utifrån såväl hälso- som miljöaspekter (MKN). Ansvaret samt potentiell PAH-belastning på ytvatten från småskalig eldning behöver utredas innan beslut. Arbetet samordnas med översyn av kommunens lokala hälsoskyddsföreskrifter (Sollentuna kommun 2017). Områden runt Edsviken bör prioriteras på grund av antracenproblematik.	Minskad belastning av dioxiner och PAH:er på luft och vatten.	Hela kommunen	Miljö- och byggnadsnämnden och klimatnämnden.
122	Följa forskningsutvecklingen gällande hur kolinlagringen styrs av näringsämnesnivå (övergödning).	Då det är oklart hur övergödning påverkar kolinlagringen behöver detta följas inom forskningen. Om åtgärder mot övergödning visar sig motverka kolinlagring behöver kolinlagringen öka i landområdena som compensation, alternativt måste nyttan av målen minskad klimatpåverkan och god ekologisk status vägas mot varandra.	Förstå vattenvårdsarbetets konsekvenser för att motverka klimatförändringarna. Bidra till kommunens koldioxidbudget.	Ej relevant	Klimatnämnden

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
124	Utreda och eventuellt åtgärda erosionsproblem i Tegelhagsbäcken	Tegelhagsbäcken har konstaterade erosionsproblem. Åtgärden syftar till att hitta en lösning som minskar erosionsproblemen i Tegelhagsbäcken. Möjligheten att minska eller leda om dagvattenflöden som leds till bäcken bör ses över samt möjligheten att minska flödet genom att anlägga dagvattendammar eller skapa ett slingrande förlopp i systemet bör utvärderas. Detta samkörs förslagsvis med dagvattenrenningslösningar för de tekniska avrinningsområdena som berörs och samkörs med åtgärd 118.	Minskad belastning av näringsämnen och föroreningar bundna till partikulärt material på Edsviken. Förbättrade Ekosystemtjänster i området.	Edsviken	Natur- och tekniknämnden och VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB).
125	Bevara eller stärka ekosystemtjänstfunktioner vid om- och nybyggnation.	Vid om- och nybyggnation ska detaljplanering och projektgenomförande ske med hänsyn till att ekosystemtjänstutredningen för vatten (Ekologiguppen 2018). I utpekade bristområden ska målet vara att förbättra funktionen i samband med varje ny- eller ombyggnation. Detta är särskilt viktigt inom detaljplanlagda/tätbebyggda områden. I områden med utpekade välfungerande ekosystemtjänstfunktioner ska dessa bevaras/skyddas.	Stärkta ekosystemtjänster kopplade till vatten i Sollentuna kommun.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen (genom detaljplanering) och Samhällsbyggnadsnämnden (vid anläggandet).
128	Sanera EBH-objekt 126907, före detta båtuppläggningsplatsen vid Segeludden.	Vid den tidigare båtuppläggningsplatsen vid Segeludden (EBH-objekt 126907) genomförs under 2020 kompletterande miljötekniska markundersökningar inför marksanering. Jordprover visar höga halter av tennorganiska föreningar, PCB och vissa metaller. Grundvattnet har förhöjda halter PAH:er. Föroreningarna bedöms påverka Edsviken. Åtgärden syftar till att sanera platsen.	Minska belastningen av tennorganiska föreningar (TBT med derivat), PCB, PAH:er och metaller på grund- och ytvatten.	Edsviken, Stockholmsåsen-Sollentuna	Kommunstyrelsen med stöd av klimatnämnden och miljö- och byggnadsnämnden.
129	Ta fram handlingsplan för förorenade områden (som även omfattar privat mark).	Inom kommunen finns ett stort antal EBH-objekt (alla ligger inte på kommunens mark). Kommunen behöver systematiskt prioritera vilka objekt som behöver hanteras samt utreda möjliga vägar att arbeta med EBH-objekt på icke kommunägd mark. EBH-objekten kan potentiellt ha negativ påverkan på såväl grundvatten som ytvatten.	Minskar risken för belastning av föroreningar på yt- och grundvatten.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen och miljö- och byggnadsnämnden med stöd av klimatnämnden.
131	Minska närlingsläckage från Överby ridskola.	Åtgärder bör genomföras vid Överby ridskola för att minska närlingsläckaget från fastigheten till närbelägna Vibyån (och vattenförekomsten Edssjön i Upplands Väsby). Vissa hagar är tidvis mycket blöta. Markstabilisering av hagar bör genomföras. Områdets dräneringssystem bör ses över.	Minskad näringsämnesbelastning på Vibyån.	Vibyån	Kommunstyrelsen med stöd av miljö- och byggnadsnämnden.

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
132	Framtagande och genomförande av kontrollprogram för EBH-objektet 126865 (Väsjötippen), provtagning av grundvatten.	För att kontrollera om Väsjötippen börjar läcka krävs kontinuerlig provtagning av yt- och grundvatten i tippens närhet. Tippen kan vid läckage påverka Väsjön (samt även eventuellt Rösjön, Fjäturen och Norrviken). Åtgärden innebär regelbunden provtagning av grundvatten (och eventuellt ytvatten). Provtagningar genomförs gärna i samband med kommunens grundvattenövervakning.	Kunna få data för att ingripa i tid att värja en större miljöförening.	Väsjön, övrigt grundvatten	Miljö- och byggnadsnämnden med stöd av Klimatnämnden.
133	Identifiera strandnära, avgränsade förorenade sediment (hotspots) i Edsviken.	Sedimentprovtagningar i Edsviken har påvisat höga halter koppar och zink samt mycket höga halter av PAH:er, PCB och organiska tennföreningar. Möjlighet att vidta riskreducerande åtgärder i sedimenten bör ses över. Åtgärden syftar till att identifiera strandnära hotspots och möjliga åtgärder. Fokus bör ligga på småbåtshamnar.	Identifiera saneringsbehov för att minska spridning av föroreningar inom sjön och minska friluftslivets exponering mot kraftigt förorenade sediment.	Edsviken	Kommunstyrelsen med stöd av miljö- och byggnadsnämnden och klimatnämnden.
135	Utred möjligheter att förbjuda biltvätt utomhus utan rening av tvättvattnet.	Vid biltvätt som inte sker i biltvättshall sprids rengöringsmedel, avfettningsmedel, oljor och tungmetaller till naturen. Detta är särskilt problematiskt inom skyddsområde för grundvatten och utgör ett onödigt hot mot grund- och ytvatten. Varken gällande eller föreslagna skyddsföreskrifter reglerar frågan. Åtgärden syftar till att utreda möjligheterna att förbjuda biltvätt utan rening av tvättvattnet. Åtgärden omfattar med fördel hela kommunen men är speciellt viktig inom vattenskyddsområde.	Mindre belastning av förorenande ämnen på grund och ytvatten.	Norrviken, Stockholmsåsen-Sollentuna	Miljö- och byggnadsnämnden

Grundvatten

Av de 38 åtgärder som tagits fram för grundvatten fördelar sig åtgärderna på de olika grundvattenförekomsterna enligt tabell nedan. Notera att eftersom flera åtgärder gäller för flera vatten är summan av antalet åtgärder i tabellen nedan högre än det totala antalet åtgärder.

Grundvattenförekomst	Antal åtgärder
Stockholmsåsen-Upplands Väsby	5
Stockholmsåsen-Sollentuna	19
Stockholmsåsen-Silverdal	1
Stockholmsåsen-Solna	1
Övrigt grundvatten	3
Ej specifikt (hela kommunen)	15

Nedan presenteras de 36 åtgärder som tas upp under grundvattenkapitlet (kapitel 3). Flera åtgärder (2 stycken) som indirekt berör grundvattnet, tas upp under ytvatten (ovan), men redovisas inte specifikt här.

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
10	Utredning av tillsynsbehov för efterlevnad av skyddsföreskrifter	För att stärka efterlevnad av skyddsföreskrifterna för kommunens vattenskyddsområde bör tillsyn ske. Tillsynsbehovet bör utredas och en tillsynsplan tas fram.	Bidrar till minskad risk för dricksvattenförsörjningen nu och i framtiden.	Stockholmsåsen-Sollentuna, Stockholmsåsen-Upplands Väsby	Länsstyrelsen i Stockholms län
11	Verka för nya skyddsföreskrifter för Rotsunda reservvattentäkt.	Skyddet för råvattnet i reservvattentäkten Rotsunda behöver förstärkas. Arbetet underlättas av att nya (av Norrvatten framtagna) skyddsföreskrifter fastställs av Länsstyrelsen. Ärendehantering har varit utdragen över många år. Kommunen bör fortsätta betona vikten av att ta fram nya vattenskyddsföreskrifter.	Ökat grundvattenskydd och tydligare förhållningssätt till markanvändningen i anslutning till vattentäkten samt minskad risk för dricksvattenförsörjningen nu och i framtiden.	Stockholmsåsen-Sollentuna, Stockholmsåsen-Upplands Väsby	Miljö- och byggnadsnämnden med stöd av klimatnämnden.

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
18	Förbättra samarbetet kring grundvattenprovtagning.	Klimatnämnden medverkar i Stockholmsåsens grundvattenråd som utför viss provtagning av grundvattnet i åsen och dess närhet. Kommunens miljö- och byggnadsnämnd genomför grundvattenprovtagning ungefär vart femte år. Det är viktigt att dessa provtagningar synkroniseras och kompletteras varandra. Åtgärden syftar till att belysa behovet av ökad samordning och kommunikation inom kommunen gällande miljöövervakning av grundvatten.	Förbättrad helhetsbild och främjande av samkörningsvinster.	Hela kommunen	Klimatnämnden och miljö- och byggnadsnämnden.
19	Rutin för insamling och sammanställning av grundvattenkemi i kommunen.	I kommunen genomförs grundvattenprovtagningar i många olika projekt. I dagsläget finns ingen rutin för hur dessa data samlas in och sammanställs för att få en bättre överblick över kommunens hela geografiska område. En rutin för detta behöver införas. En helhetsbild ger kommunen information om potentiella punktföroreningar och framtida risker.	Bättre kunskap ger kommunen bättre underlag för att på ett systematiskt sätt kunna arbeta för att säkra grundvattenkvaliteten.	Hela kommunen	Klimatnämnden och miljö- och byggnadsnämnden.
20	Följ utvecklingen av bly i grundvattnet vid Bögs gård.	De relativt höga och ökande halterna bly vid Bögs gård behöver fortsatt övervakas och vid behov behöver orsaken utredas.	Säkra grundvattenkvaliteten.	Övrigt grundvatten	Klimatnämnden och miljö- och byggnadsnämnden.
21	Undersök och vid behov sanera äldre (icke aktiv) båtuppläggningsplats utmed strandvägen.	TBT (tributyltenn) som tidigare användes som båtbottnfärg har noterats vara ett problemämne i såväl Edsviken som i grundvattnet vid Sollentunavallen, väster om Edsviken, i Stockholmsåsen. Båtuppläggningsplatsen utmed Strandvägen (mellan Segeludden och Sollentunavallen) som användes fram till 1981 ska undersökas och vid behov saneras.	Minskad belastning av TBT ger förbättrade förutsättningar till god vattenkvalitet i enlighet med MKN.	Edsviken, Stockholmsåsen-Sollentuna	Kommunstyrelsen
22	Minska belastningen av PFOS på yt- och grundvatten.	PFOS har noterats i höga halter i såväl Stockholmsåsen-Sollentuna som i Norrviken. Föroreningen misstänks härstamma från området runt brandstationen i Norrviken. PFOS är förbjudet och används inte längre av räddningstjänsten men äldre föroreningar kan fortfarande läcka ut till omgivande vatten. En miljöteknisk markundersökning kommer att genomföras under 2020 och därefter kommer saneringsbehov att bedömas.	Minskad belastning av PFAS och förbättrade förutsättningar att nå MKN för vatten samt säkra dricksvattenresursen i åsen.	Edså, Norrviken, Stockholmsåsen-Sollentuna	Kommunstyrelsen eller Brandkåren Attunda.
24	Följ upp resultat från provtagningar av två EBH-objekt.	EBH-objekt 127298 (markutfyllnad Träklossen) och 127301 (Helenelundsskolan) kommer att undersökas (vidare) av kommunen. Åtgärden syftar till att utvärdera resultaten med avseende på problemämnena noterade i Stockholmsåsen-Sollentuna. Om höga halter noteras bör sanering prioriteras av dessa objekt.	Få beslutsunderlag för prioritering av sanering.	Edsviken, Stockholmsåsen-Sollentuna	Kommunstyrelsen med stöd av klimatnämnden och miljö- och byggnadsnämnden.

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
25	Kartlägg belastning och vid behov genomför åtgärder för att minska belastningen från statliga vägar på yt- och grundvatten.	Inventera och kartlägga trafikverkets genomförda åtgärder och skicket på dessa åtgärder, speciellt utmed Europaväg 4 och Stäketvägen, sträckningen i Sollentuna, men även Danderydsvägen. Vägsträckor inom grundvattenskyddsområde vid Rotsunda bör prioriteras.	Kunna identifiera brister som behöver åtgärdas i enlighet med trafikverkets egen vattenriskutredning (Trafikverket 2017). Potentiellt minskad belastning av PAH, tungmetaller, klorid (vägsalt), fosfor (relevant för ytvatten) mm.	Hela kommunen	Trafikverket, VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) och klimatnämnden.
27	Kommunikation om nya vattenskyddsområdet.	I samband med att de nya skyddsföreskrifterna får laga kraft behöver kommunen genomföra en informationskampanj. Målgrupper är boende och verksamheter i berört område samt berörda tjänstemän på kommunen och Brandkåren Attunda.	Öka förutsättningarna för att de nya skyddsföreskrifterna kommer efterlevas.	Stockholmsåsen-Sollentuna, Stockholmsåsen-Upplands Väsby	Miljö- och byggnadsnämnden och klimatnämnden.
32	Inventering och åtgärder kopplade till kantstensläpp.	Inventera var kantstenar kan tas bort för att tillåta vattnet att sprida sig till grönyta istället för till vägbrunn. En systematisk genomgång följt av fysiskt borttagande av kantstenar där detta är möjligt bör ske utmed dessa vägar i Sollentuna (högsta prioritet): Turebergsleden, Bagarbyvägen, Norrvikenleden, Sollentunavägen, Bollstanäsvägen, Bygdevägen. Även Mossvägen, Glimmervägen och Norra Malmvägen behöver ses över men det görs lämpligast i samband med exploatering i området.	Minskad påverkan på sjöar och vattendrag. Minskad belastning på dagvattenledningsnätet och minskad risk för översvämmade vägar vid kraftiga regn. Ökad infiltration ner till grundvattnet.	Hela kommunen	Natur- och tekniknämnden
33	Alternativ för vägsaltning.	Huvudcykelstråken sopsaltas under vintern och kommunens bussgator saltas för att hålla uppe framkomligheten. Långvarig saltning utgör en risk för såväl närmiljön som grundvattnet. Åtgärden syftar till att utreda om det finns bättre alternativ som kan användas utan konflikter med natur- och vattenmiljöerna.	Minskad saltbelastning (klorid) på grundvattnet.	Hela kommunen	Natur- och tekniknämnden

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
35	Tillämpa de föreslagna nya skyddsföreskrifterna i kommunens verksamheter även innan fastslagande.	De nya icke ännu fastslagna föreskrifterna för skyddsområdet för grundvatten utgör ett betydligt bättre skydd för grundvattnet än gällande föräldrade föreskrifter. För att minska risken av negativ påverkan på grundvattnet bör kommunen omgående ta hänsyn till de föreslagna skyddsföreskrifterna parallellt med gällande skyddsföreskrifter i de fall kommunen har fullständig rådighet. Miljö- och byggnadsnämnden kan även beakta kommande föreskrifter, skyddsområdesgränser och zoner då man tillämpar/tolkar allmänna hänsynsregler utifrån försiktighetsprincipen.	Minskad risk för kommunens skyddsområden för grundvatten och därmed reservdricksvatten.	Stockholmsåsen-Sollentuna, Stockholmsåsen-Upplands Väsby	Samtliga nämnder
36	Utred möjligheterna för Brandkåren Attunda att fasa ut perfluorerade släckningsskum.	PFOS är förbjudet och släckningsmedel med PFOS används inte längre av Brandkåren Attunda. Men, flera andra perfluorerade ämnen (PFAS) används fortfarande. Brandkåren Attunda bedömer att deras förråd med brandskum innehållande perfluorerade ämnen kommer räcka i cirka 10 år. Åtgärden syftar till att utreda vad det skulle innebära att gå över till ett miljömässigt bättre alternativ innan lagret använts upp.	Minska belastningen av PFAS-ämnen på grund- och ytvatten.	Hela kommunen	Brandkåren Attunda
37	Identifiera potentiell PFAS-förorenad mark.	Vid brandsläckning rapporterar brandkåren sina insatser till MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap). Genom att gå igenom deras material kan potentiellt PFAS-förorenad mark pekas ut. Påverkansområdet till Norrviken och Stockholmsåsen-Sollentuna, samt Väsjöns avrinningsområde bör prioriteras i utredningen.	Minska belastningen av PFAS-ämnen på grund- och ytvatten.	Hela kommunen	Klimatnämnden
38	Sanera EBH-objekt 176336, gammal avfallsdeponi utmed Edsån (vid före detta Rotebro reningsverk).	EBH-objektet bedöms kunna påverka Stockholmsåsen-Sollentuna såväl som Edsån. Under 2020 genomförs kompletterande miljötekniska mark- och grundvattenundersökningar varefter sanering kommer att utföras. Förhöjda halter PAH:er och kvicksilver är huvudorsaken till saneringen.	Minska belastningen av PAH:er på grund- och ytvatten.	Edsån, Stockholmsåsen-Sollentuna	Kommunstyrelsen med stöd av klimatnämnden och miljö- och byggnadsnämnden.
39	Följ upp EBH-objekt 188609, före detta Rotebro handelsträdgård, Loviselund.	EBH-objektet bedöms kunna påverka Stockholmsåsen-Sollentuna såväl som Norrviken och Edsån. Förhöjda halter PAH:er är huvudorsaken till att resultaten av undersökningarna bör följas.	Minska belastningen av PAH:er på grund- och ytvatten.	Edsån, Norrviken, Stockholmsåsen-Sollentuna	Kommunstyrelsen med stöd av klimatnämnden och miljö- och byggnadsnämnden.

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
40	Verka för att flytta drivmedelsstationer som ligger inom skyddsområde för grundvatten.	Inom vattenskyddsområde ska kommunen inte upplåta mark för drivmedelsförsäljning. Befintliga drivmedelsstationer bör på sikt flyttas eller avvecklas.	Minska risken för negativ påverkan på grundvattnet i Stockholmsåsen-Sollentuna.	Stockholmsåsen-Sollentuna	Kommunstyrelsen
41	Genomför ansvarsutredning för EBH-objekt 126845 (Helenelunds station) och 127302 (deponi Svalgången).	EBH-objekten 126845 (Helenelunds station) samt 127302 (Deponi Svalgången) som tillsammans omfattar ett flertal fastigheter bedöms utgöra en stor källa till PAH-problematiken i grundvattnet. Åtgärden syftar till att fortsatt se till att kommunen genomför en ansvarsutredning gällande sanering.	Minska belastningen av PAH:er på grund- och eventuellt ytvatten.	Edsviken, Stockholmsåsen-Silverdal, Stockholmsåsen-Sollentuna	Miljö- och byggnadsnämnden
42	Utred om PAH-förening föreligger vid EBH-objekt 127227 (Fridshyddans handelsträdgård) och 126891 (Väderholmens gård).	EBH-objekt 127227 (Fridshyddans handelsträdgård) och 126891 (Väderholmens gård) ligger inte långt från Norrvikens sydspets där man funnit höga halter PAH i grundvattnet. Det är därför angeläget att utreda om objekten orsakat föreningarna. Båda objekten ligger på icke kommunal mark och ingår därför inte i kommunens löpande arbete med förorenad mark.	Minska belastningen av PAH:er på grund- och eventuellt ytvatten.	Stockholmsåsen-Sollentuna	Kommunstyrelsen med stöd av klimatnämnden och miljö- och byggnadsnämnden.
43	Sanera förorenad mark vid Almska parken, Rådan.	Vid Almska parken, Rådan finns en konstaterad arsenik- och blyförening. Denna behöver prioriteras inom kommunens sanering av förorenad mark eftersom den riskerar påverka såväl Edsviken som Stockholmsåsen-Solna. Detta objekt finns inte med i EBH-stödet men är välundersökt. Sanering behöver genomföras med hänsyn till kulturvärden.	Minskad belastning/risk för belastning av arsenik (och bly) på yt- och grundvatten.	Edsviken, Stockholmsåsen-Solna	Kommunstyrelsen med stöd av klimatnämnden och miljö- och byggnadsnämnden.
44	Utreda påverkansgrad från kolonilottområde på grund- och ytvatten.	För att bedöma om påverkan föreligger samt för att preventivt förhindra påverkan genomförs platsbesök och kommunikation med föreningen som har kolonilottområdet i Rotsunda mellan grundvattentäkten och Edsån. Informationsinsatser ska fokusera på de nya skyddsföreskrifterna. Vid behov, om inte nya skyddsföreskrifterna börjar gälla snart, kan det vara aktuellt med skärpta krav i kommande markavtal (kommunen är markägare).	Minska och/eller förhindra eventuell negativ påverkan från näringsämnen och bekämpningsmedel från kolonilottområde på grund- och ytvatten.	Edsån, Stockholmsåsen-Sollentuna	Kommunstyrelsen och klimatnämnden med stöd av miljö- och byggnadsnämnden.

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
45	Kommunikation med golfbanorna om växtskyddsmedel.	För att minska risken för påverkan från växtskyddsmedel på Vibyån och Stockholmsåsen-Sollentuna ska kommunen kommunicera med golfklubbarna om alternativa metoder och ämnen samt om vikten av uppföljning av påverkan från deras verksamhet. Oklart i dagsläget om denna kommunikation ska genomföras som en del av tillsynen eller genom naturvården/vattenvården. Vid kommunikation är det viktigt att belysa att antalet ämnen behöver minska och att lätt nedbrytbara föreningar ska väljas i första hand. Enligt detaljplanen framgår det att "i områdets nordöstra del får åtgärder inte vidtas som påverkar områdets nuvarande eller framtida kvalitet som grundvattentäkt". Även en rad om skyddsavstånd om 10 m till vattendraget gällande gödsling och bekämpningsmedel framgår av detaljplanen.	Minska risken för eventuell negativ påverkan från bekämpningsmedel från golfbanorna på grund- och ytvatten.	Stockholmsåsen-Sollentuna, Vibyån	Miljö- och byggnadsnämnden med stöd av klimatnämnden och natur- och tekniknämnden.
46	Kommunen tar över grundvattennivåmätningarna från VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB).	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) har under många år genomfört grundvattennivåmätningar. Tidserierna är värdefulla att skydda. Undersökningarna har varit personanknutna hos Sollentuna Energi och Miljö AB och ligger egentligen inte inom Sollentuna Energi och Miljö ABs ansvarsområde. För att säkra fortsatt övervakning tar kommunen över ansvaret för avläsningarna. I samband med övertagandet behöver datahanteringen ses över.	Upprätthålla en lång tidsserie för referens och stöd vid planering och datautvärdering.	Hela kommunen	Klimatnämnden
48	Uppdatera kommunens tekniska handbok med avseende på hållbar vattenhantering och enkel drift.	Vattenperspektivet utifrån miljökvalitetsnormer och översvämning behöver utvecklas i den tekniska handboken. Resonemang, avvägningar och checklistor eller liknande som hjälper till med material- och konstruktionsval vid om- och nybyggnation behöver utvecklas. Den tekniska handboken behöver även fastslå hur kommunen bygger olika typer av anläggningar så att skötseln av anläggningarna blir enklare och billigare. Koppar krom och zink är ämnen som bland annat behöver undvikas inom Edsvikens avrinningsområde.	Långsiktigt minskad belastning av problematiska ämnen för vattenmiljön och minskad risk för översvämningar vid skyfall. Kostnadseffektiv och säker drift.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen
49	Uppdatera kommunens kemikalieplan med avseende på hållbar vattenhantering.	Vattenperspektivet utifrån miljökvalitetsnormer och påverkan på sjöecosystem behöver utvecklas i kommunens kemikalieplan.	Långsiktigt minskad belastning av problematiska ämnen för vattenmiljön.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
52	Påkalla risk från stambanan för Trafikverket gällande grund- och ytvatten.	Stambanan går nära sjön Norrviken och skär in i Stockholmsåsens åsmaterial i höjd med Sollentuna kyrka. Uppgift från SGU från 2009 påtalar att inget grundvattenskydd är utbyggt. En olycka på denna streckning kan få stora konsekvenser för reservvattentäkten och sjön Norrviken.	Skydda Norrviken och grundvattnet som används som reservvatten.	Norrviken, Stockholmsåsen-Sollentuna	Kommunstyrelsen
60	Kartläggning av dagvattenbrunnar som infiltrerar ner i grundvattnet.	Kommunalförbundet Norrvatten och Brandkåren Attunda har efterfrågat underlag över brunnar med direkt infiltration ner i Norra Stockholmsåsen (grundvattentäkt) för att täcka över dessa brunnar i samband med släckningsarbeten eller spill vid olyckor i syfte att undvika att släckmedel och miljöföroreningar sprids till grundvattnet. Dokumentation av de brunnar som infiltrerar ner i åsen saknas idag och bör därför tas fram. Grundvattenförekomsten Stockholmsåsen-Sollentuna bör prioriteras. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Förhindra kontaminering av grundvattnet med bland annat miljöförorening från olyckor och brandförsvarets släckvatten.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) och natur- och tekniknämnden. Kan ändras beroende på utfall av åtgärd 2.
81	Prioritera och identifiera bland EBH-objekt samt spåra källor till PFAS-förorening.	Inom Norrvikens avrinningsområde finns flera potentiella källor till miljöförorening inklusive PFAS-föroreningar. Källorna till PFAS behöver spåras och på sikt saneras. Arbetet med att identifiera riskobjekt och att källspåra föroreningar är också viktigt för Norra Stockholmsåsens grundvattenråd och drivs med fördel inom rådet.	Kunna hitta begränsade områden som kan saneras för att minska belastningen av till exempel PFOS på Norrviken.	Edsån, Norrviken, Stockholmsåsen-Sollentuna, Stockholmsåsen-Upplands Väsby	Klimatnämnden
111	Utred och förbättra funktion hos kupolbrunnar.	I dagsläget är det oklart om vattnet från kommunens kupolbrunnar på allmän plats leds till ledning eller om det infiltreras i marken. Detta behöver inventeras. Om kupolbrunnarna är kopplade på ledning är nästa steg att titta på om kommunen kan koppla bort brunnen från ledningen och höja brunnen för att främja förbättrad infiltration i området. Hänsyn behöver tas till skyddsområde för grundvatten. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Ökad driftsäkerhet och eventuellt minskad risk för oönskade översvämningar och mindre belastning på dagvattenledningsnätet, sjöar och vattendrag. Ökad infiltration till grundvattnet.	Hela kommunen	Natur- och tekniknämnden. Kan ändras beroende på utfall av åtgärd 2.

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
112	Eftersök oljeavskiljare på större kommunala parkeringar.	I dagsläget har inte kommunens driftgrupp (gata) inte några uppgifter om att kommunen har några oljeavskiljare på allmän plats och gata som behöver skötas. För att upprätthålla funktionen behöver oljeavskiljarna skötas regelbundet. Åtgärden innebär att kommunens större och relativt nybyggda parkeringar inventeras med avseende på oljeavskiljare för att utesluta att kommunen missat några. Misstanke om oljeavskiljare finns på parkeringarna under Europaväg 4 i Rotebro. Parkeringar inom vattenskyddsområde ska prioriteras. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Vetskap om oljeavskiljare är en förutsättning för att kunna sköta dem och upprätthålla funktionen och därmed skyddet de utgör mot oljeförorening.	Hela kommunen	Natur- och tekniknämnden. Kan ändras beroende på utfall av åtgärd 2.
123	Öka grundvattenbildningen i bristområden.	Inom påverkansområdet för grundvattenförekomsten Stockholmsåsen-Sollentuna finns områden med stor andel hårdgjorda ytor. Vid om- och nybyggnation ska detaljplanering och projektgenomförande ske med hänsyn till att ekosystemtjänsten grundvattenbildning behöver stärkas, särskilt i bristområden (Ekologigruppen 2018). Notera dock att endast rent vatten bör infiltreras ner i åsen inom vattenskyddsområdet (efter till exempel rening i dammar med täta bottenar). Åtgärden utgör en preciserad del av åtgärd 125.	Säkrad påfyllnad av reservvattenmagasin och minskad risk för sättningar.	Stockholmsåsen-Sollentuna	Kommunstyrelsen (genom detaljplanering) och Samhällsbyggnadsnämnden (vid anläggandet).
125	Bevara eller stärka ekosystemtjänstfunktioner vid om- och nybyggnation.	Vid om- och nybyggnation ska detaljplanering och projektgenomförande ske med hänsyn till att ekosystemtjänstutredningen för vatten (Ekologigruppen 2018). I utpekade bristområden ska målet vara att förbättra funktionen i samband med varje ny- eller ombyggnation. Detta är särskilt viktigt inom detaljplanelagda/tätbebyggda områden. I områden med utpekade välfungerande ekosystemtjänstfunktioner ska dessa bevaras/skyddas.	Stärkta ekosystemtjänster kopplade till vatten i Sollentuna kommun.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen (genom detaljplanering) och Samhällsbyggnadsnämnden (vid anläggandet).
128	Sanera EBH-objekt 126907, före detta båtuppläggningsplatsen vid Segeludden.	Vid den tidigare båtuppläggningsplatsen vid Segeludden (EBH-objekt 126907) genomförs under 2020 kompletterande miljötekniska markundersökningar inför marksanering. Jordprover visar höga halter av tennorganiska föreningar, PCB och vissa metaller. Grundvattnet har förhöjda halter PAH:er. Föroreningarna bedöms påverka Edsviken. Åtgärden syftar till att sanera platsen.	Minska belastningen av tennorganiska föreningar (TBT med derivat), PCB, PAH:er och metaller på grund- och ytvatten.	Edsviken, Stockholmsåsen-Sollentuna	Kommunstyrelsen med stöd av klimatnämnden och miljö- och byggnadsnämnden.
129	Ta fram handlingsplan för förorenade områden (som även omfattar privat mark).	Inom kommunen finns ett stort antal EBH-objekt (alla ligger inte på kommunens mark). Kommunen behöver systematiskt prioritera vilka objekt som behöver hanteras samt utreda möjliga vägar att arbeta med EBH-objekt på icke kommunägd mark. EBH-objekten kan potentiellt ha negativ påverkan på såväl grundvatten som ytvatten.	Minskar risken för belastning av föroreningar på yt- och grundvatten.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen och miljö- och byggnadsnämnden med stöd av klimatnämnden.

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
135	Utred möjligheter att förbjuda biltvätt utomhus utan rening av tvättvattnet.	Vid biltvätt som inte sker i biltvättshall sprids rengöringsmedel, avfettningsmedel, oljor och tungmetaller till naturen. Detta är särskilt problematiskt inom skyddsområde för grundvatten och utgör ett onödigt hot mot grund- och ytvatten. Varken gällande eller föreslagna skyddsföreskrifter reglerar frågan. Åtgärden syftar till att utreda möjligheterna att förbjuda biltvätt utan rening av tvättvattnet. Åtgärden omfattar med fördel hela kommunen men är speciellt viktig inom vattenskyddsområde.	Mindre belastning av förorenande ämnen på grund och ytvatten.	Norrviken, Stockholmsåsen-Sollentuna	Miljö- och byggnadsnämnden

Dagvatten

Nedan presenteras de 30 åtgärder som tas upp under dagvattenkapitlet (kapitel 4). Flera åtgärder (5 stycken) som indirekt berör dagvattnet, genom att förbättra dagvattenhantering utifrån ytvattenbehov, tas upp under ytvatten, ovan, men redovisas inte specifikt här.

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
2	Utred lämplig lösning så att VA-delarna som kommunen juridiskt ansvarar för omhändertas.	Sedan VA-huvudmannskapet lagts ut på kommunens bolag; Sollentuna Energi och Miljö AB, saknas kompetens inom kommunen, speciellt gällande dagvatten. Åtgärden syftar till att utreda och komma till stånd med en lösning som långsiktigt kan tillse att kommunen tar sitt ansvar för VA-ledningsnätet på allmän plats och gata. Alternativ som behöver undersökas är möjligheterna att se över ägardirektivet till Sollentuna Energi och Miljö AB och köpa in tjänsten från dem alternativt att tillsätta resurser /kompetens lokalt på kommunen. Utfallet av denna åtgärd påverkar eller kan påverka innehållet och ansvarsfrågan för flera andra åtgärder nedan. Dessa åtgärder bör genomföras efter denna åtgärd: 54, 57- 58, 60, 104-115, 121. Notis om detta finns i respektive åtgärd nedan.	VA-delarna som kommunen juridiskt ansvarar för kan förvaltas långsiktigt och strategiskt vilket minskar risken för oförutsedda händelser och kostnader.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen
13	Förnyelseplan för de allmänna VA-anläggningarna.	För att möta det ökande förnyelsebehovet av den allmänna dricksvattenanläggningen under kommande sekel samt för att arbeta preventivt, strategiskt och resurseffektivt med samtliga allmänna VA-anläggningar behöver VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) ta fram en förnyelseplan. Förnyelseplanen behöver utgå från materialtyp, anläggningsår och trendanalyser över tid gällande till exempel vattenprovsresultat, driftstörningar och inkommande felanmälningar. Förnyelse av ledningsnät behöver synkas mellan olika ledningsnättyper så att gatan inte behöver grävas upp flera gånger under kort tid.	Bidrar till minskad risk för oväntade avbrott i den allmänna VA-försörjningen.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)
23	Rutin för att samla in kunskap om icke anmälningspliktiga dagvattenanläggningar.	Kunskapen inom kommunen om vilka icke anmälningspliktiga dagvattenanläggningar som finns är i dagsläget bristfällig. Informationen har stannat i projekten och finns inte samlad på något ställe. Åtgärden syftar till att upprätta en rutin för hur avdelningen för miljö- och hälsoskydd kan samla in och systematisera information om icke anmälningspliktiga dagvattenanläggningar. På lång sikt kommer därmed kommunens kunskap om icke anmälningspliktiga anläggningar öka.	Förbättrade dagvattenmodeller i belastningsanalyser och upprätthållen rening av dagvatten.	Hela kommunen	Miljö- och byggnadsnämnden

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
25	Kartlägg belastning och vid behov genomför åtgärder för att minska belastningen från statliga vägar på yt- och grundvatten.	Inventera och kartlägga trafikverkets genomförda åtgärder och skicket på dessa åtgärder, speciellt utmed Europaväg 4 och Stäketvägen, sträckningen i Sollentuna, men även Danderydsvägen. Vägsträckor inom grundvattenskyddsområde vid Rotsunda bör prioriteras.	Kunna identifiera brister som behöver åtgärdas i enlighet med trafikverkets egen vattenriskutredning (Trafikverket 2017). Potentiellt minskad belastning av PAH, tungmetaller, klorid (vägsalt), fosfor (relevant för ytvatten) mm.	Hela kommunen	Trafikverket, VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) och klimatnämnden.
28	Färdigställa och kontinuerligt uppdatera hydrauliska ledningsnätmodeller eller för spill-, dricks- och dagvattenledningssystemen.	För att strategiskt kunna planera och dimensionera ledningsnätet vid förnyelse och utbyggnad krävs att ledningsnätet hanteras utifrån ett helhetsperspektiv. VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) ska slutföra och kontinuerligt uppdatera hydrauliska modeller för de kommunala spill-, dricks- och dagvattenledningssystemen.	Hydrauliska ledningsnätmodeller är ett viktigt verktyg för att utreda kapaciteten i de befintliga ledningsnäten, studera effekterna av tillkommande belastning vid nya exploateringar och förtätningar, samt för att studera olika åtgärder på ledningsnäten.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)
32	Inventering och åtgärder till kopplade till kantstensläpp.	Inventera var kantstenar kan tas bort för att tillåta vattnet att sprida sig till grönyta istället för till vägbrunn. En systematisk genomgång följt av fysiskt borttagande av kantstenar där detta är möjligt bör ske utmed dessa vägar i Sollentuna (högsta prio först): Turebergsleden, Bagarbyvägen, Norrvikenleden, Sollentunavägen, Bollstanäsvägen, Bygdevägen. Även Mossvägen, Glimmervägen och Norra Malmvägen behöver ses över men det görs lämpligast i samband med exploatering i området.	Minskad påverkan på sjöar och vattendrag. Minskad belastning på dagvattenledningssystemet och minskad risk för översvämmade vägar vid kraftiga regn. Ökad infiltration ner till grundvattnet.	Hela kommunen	Natur- och tekniknämnden
48	Uppdatera kommunens tekniska handbok med avseende på hållbar vattenhantering och enkel drift.	Vattenperspektivet utifrån miljö kvalitetsnormer och översvämning behöver utvecklas i den tekniska handboken. Resonemang, avvägningar och checklistor eller liknande som hjälper till med material- och konstruktionsval vid om- och nybyggnation behöver utvecklas. Den tekniska handboken behöver även fastslå hur kommunen bygger olika typer av anläggningar så att skötseln av anläggningarna blir enklare och billigare. Koppar krom och zink är ämnen som bland annat behöver undvikas inom Edsvikens avrinningsområde.	Långsiktigt minskad belastning av problematiska ämnen för vattenmiljön och minskad risk för översvämningar vid skyfall. Kostnadseffektiv och säker drift.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
54	Avtal för inmatning av kommunens dagvattenanläggning i VA-huvudmannens (Sollentuna Energi och Miljö AB) ledningsdatabas.	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) matar in kommunens dagvattenanläggning i VA-huvudmannens ledningsdatabas. Detta görs för att få en övergripande bild som underlättar felsökningar och gemensam planering. Ett avtal behöver upprättas som reglerar samarbetet med avseende på ansvar, kostnader och hur informationsutbyten ska gå till. Även hur kommunen ska få tillgång till informationen i VA-banken behöver regleras. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Gemensam ledningsdatabas för dagvattenanläggningar för effektivt samarbete.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen och VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB). Kan ändras beroende på utfall av åtgärd 2.
56	Rutin som säkerställer att noterade brister vid dagvattendammars åtgärdas.	Checklistor för VA-huvudmannens (Sollentuna Energi och Miljö AB) egenkontroll av dagvattendammarna finns sedan 2019. En rutin behöver upprättas så att problem med anläggningarna som noteras vid den årliga egenkontrollen av dagvattendammarna åtgärdas.	Säkra funktionen av dagvattendammarna.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)
57	Utred funktion och ansvar för underjordiska dagvattenmagasin.	Runt om i kommunen finns det ett antal dagvattenmagasin (totalt cirka 20 stycken). Kunskapen om de flesta magasinerna är begränsad avseende utformning, funktion och vissa saknar ansvarig ägare. För de magasin som tillhör det allmänna dagvattensystemet bör VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) upprätta en skötselplan. Kopplar till åtgärd 109.	Säkra funktionen av och ansvar för underjordiska dagvattenmagasin.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) och natur- och teknisknämnden. Kan ändras beroende på utfall av åtgärd 2.
58	Utred diken viktiga för dagvattenhanteringen.	Kunskapen om diken som utgör en del av dagvattensystemen är idag liten. Dessa diken behöver identifieras och därefter behöver funktionen och ansvarsfrågan utredas mellan VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) och Sollentuna kommun. Under år 2019 har VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) påbörjat arbetet med att identifiera och mäta in diken. Se även åtgärd 109.	Säkra funktionen och driften av dagvattendiken.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) och natur- och teknisknämnden. Kan ändras beroende på utfall av åtgärd 2.

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
60	Kartläggning av dagvattenbrunnar som infiltrerar ner i grundvattnet.	Kommunalförbundet Norrvatten och Brandkären Attunda har efterfrågat underlag över brunnar med direkt infiltration ner i Norra Stockholmsåsen (grundvattentäkt) för att täcka över dessa brunnar i samband med släckningsarbeten eller spill vid olyckor i syfte att undvika att släckmedel och miljöföroreningar sprids till grundvattnet. Dokumentation av de brunnar som infiltrerar ner i åsen saknas idag och bör därför tas fram. Grundvattenförekomsten Stockholmsåsen-Sollentuna bör prioriteras. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Förhindra kontaminering av grundvattnet med bland annat miljöförorening från olyckor och brandförsvarets släckvatten.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) och natur- och tekniknämnden. Kan ändras beroende på utfall av åtgärd 2.
102	Utreda och anlägga minst två nya snöuppläggningsplatser i kommunen.	I dagsläget finns en snöuppläggningsplats i kommunens östra del. För att minska de tunga transporterna i kommunen behöver ytterliga platser för snöupplag identifieras och anläggas av kommunen. Minst två platser behöver tillkomma, en i kommunens nordvästra delar (utanför skyddsområde för grundvatten) och en i kommunens sydvästra delar.	Minskad omfattning av tunga transporter inom kommunen och billigare entreprenadkostnad för snöröjning.	Ej relevant	Kommunstyrelsen och natur- och tekniknämnden med stöd av miljö- och byggnadsnämnden.
103	Verka för ökad lokal hantering av snö i kommunen.	Vid om- och nybyggnation samt vid detaljplanering behöver kommunen tillse att det finns en hållbar plan för snöhanteringen, som helst inte innebär bortforsling. Att kunna låta snön puttas ut på en nedsänkt grönyta för långsam avsmältning och infiltration är önskvärt (utanför vattenskyddsområde). Denna yta kan med fördel även användas för ordinarie dagvattenhantering och som översvämningsbar yta vid skyfall. Åtgärden innebär att bevaka snöhanteringen vid om- och nybyggnation samt vid detaljplaneläggning.	Minskad omfattning av tunga transporter inom kommunen och billigare entreprenadkostnad för snöröjning.	Ej relevant	Kommunstyrelsen, miljö- och byggnadsnämnden och natur- och tekniknämnden.
104	Rutin för överlämning mellan projektgenomförandeenheten och driftgruppen.	I samband med att samhällsbyggnadsprocessen kartläggs, beskrivs och effektiviseras behöver en rutin för hur kunskapsöverföring ska ske mellan projektgenomförandeenheten och driftgruppen. Rutinen behöver reglera vilka handlingar som behöver överlämnas (skötselrutiner, ritningar med mer) och hur överlämningen ska gå till. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Väl fungerande dagvattenanläggningar över tid som ger minskad belastning på sjöar och vattendrag samt minskar risken för översvämnningar.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen. Kan ändras beroende på utfall av åtgärd 2.
105	Rutin för remittering av dagvattenutredningar och dagvattenprojekteringar.	I samband med att samhällsbyggnadsprocessen kartläggs, beskrivs och effektiviseras behöver en rutin för hur remittering av dagvattenutredningar och dagvattenprojekteringar ska ske. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	En rutin för remittering av olika delar inom dagvattenprocessen motverkar såväl dubbelarbete som att vissa frågor missas så att kostsamma omtag behöver göras.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen och VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB).

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
106	Avtal för vegetationsskötsel mellan VA-huvudmannen och kommunen.	Kommunen tar hand om vegetationsskötseln vid VA-huvudmannens dagvattendammar. Detta sker mot ersättning men formaliserad överenskommelse saknas. Avtal som reglerar ansvar och kostnader behöver tas fram. Avtalet kan även omfatta vegetationsskötsel i diken om parterna så önskar. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Avtalet skapar tydlighet och minskar risken för att nödvändig skötsel missas.	Hela kommunen	Natur- och tekniknämnden och VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB). Kan ändras beroende på utfall av åtgärd 2.
107	Utreda behov av och eventuellt ta fram överenskommelse om driftansvar för kommunens dagvattenpumpar.	Ett arbete har inletts med syfte att låta Sollentuna Energi och Miljö AB ta över driftansvaret (mot ersättning) av kommunens dagvattenpumpar. Åtgärden syftar till att ta fram en överenskommelse eller avtal om arbetet landar i att driftansvaret flyttas. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Väl fungerande dagvattenpumpar över tid som minskar risken för översvämningar.	Hela kommunen	Natur- och tekniknämnden och Sollentuna Energi och Miljö AB. Kan ändras beroende på utfall av åtgärd 2.
108	Undersöka möjligheterna att låta Sollentuna Energi och Miljö AB sköta delar av kommunens dagvattenanläggning.	Kommunen saknar kompetens att sköta dagvattenanläggningen under jord på allmän plats och gata. Åtgärden syftar till att se över möjligheten att lägga ut skötseln av delar av kommunens dagvattenanläggningar på Sollentuna Energi och Miljö AB mot ersättning. Servisledningar bör prioriteras. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Väl fungerande dagvattenanläggning över tid som minskar risken för översvämningar.	Hela kommunen	Natur- och tekniknämnden och Sollentuna Energi och Miljö AB. Kan ändras beroende på utfall av åtgärd 2.
109	Ta fram skötselplaner för kommunens dagvattenanläggning på allmän plats och gata.	Underhållet av kommuns dagvattenanläggning på allmän plats och gata är mycket eftersatt. Skötselplaner behöver tas fram för samtliga anläggningsdelar, undantaget rännstensbrunnar, av kommunens dagvattenanläggning på allmän plats och gata. Åtgärden genomförs efter åtgärd 57, 58, 110, 111 och 112. Ta hänsyn till åtgärd 106 och 107 och 108. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Väl fungerande dagvattenanläggningar över tid som ger minskad belastning på sjöar och vattendrag samt minskar risken för översvämningar.	Hela kommunen	Natur- och tekniknämnden. Kan ändras beroende på utfall av åtgärd 2.
110	Inventera och mät in kommunens dagvattenanläggning på allmän plats och gata.	Stora luckor finns i kommunens kartskikt över dagvattenanläggningen på allmän plats och gata. Inmätningar/inventeringar behöver göras. Vilka typer av anläggningar som behöver mätas in framgår av tabell under avsnittet "kommunens dagvattenhantering på allmän plats" i kapitel 4, dagvatten). Prioritera genomgång utifrån känslighet för översvämning (uttrykningsvägar och servicefunktioner). Genomförs före åtgärd 109 och 113. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Informationen utgör underlag för skötselplaner, förnyelseplaner och akuta uttryckningar.	Hela kommunen	Natur- och tekniknämnden. Kan ändras beroende på utfall av åtgärd 2.

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
111	Utred och förbättra funktion hos kupolbrunnar.	I dagsläget är det oklart om vattnet från kommunens kupolbrunnar på allmän plats leds till ledning eller om det infiltreras i marken. Detta behöver inventeras. Om kupolbrunnarna är kopplade på ledning är nästa steg att titta på om kommunen kan koppla bort brunnen från ledningen och höja brunnen för att främja förbättrad infiltration i området. Hänsyn behöver tas till skyddsområde för grundvatten. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Ökad driftsäkerhet och eventuellt minskad risk för oönskade översvämningar och mindre belastning på dagvattenledningsnätet, sjöar och vattendrag. Ökad infiltration till grundvattnet.	Hela kommunen	Natur- och tekniknämnden. Kan ändras beroende på utfall av åtgärd 2.
112	Eftersök oljeavskiljare på större kommunala parkeringar.	I dagsläget har kommunen inte några uppgifter om några oljeavskiljare på allmän plats och gata som behöver skötas. För att upprätthålla funktionen behöver oljeavskiljarna skötas regelbundet. Åtgärden innebär att kommunens större och relativt nybyggda parkeringar inventeras med avseende på oljeavskiljare för att utsluta att kommunen missat några. Misstanke om oljeavskiljare finns på parkeringarna under Europaväg 4 i Rotebro. Parkeringar inom vattenskyddsområde ska prioriteras. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Vetskap om oljeavskiljare är en förutsättning för att kunna sköta dem och upprätthålla funktionen och därmed skyddet de utgör mot oljeförorening.	Hela kommunen	Natur- och tekniknämnden. Kan ändras beroende på utfall av åtgärd 2.
113	Ta fram en förnyelseplan för kommunens dagvattenanläggning på allmän plats och gata. (Åtgärden förutsätter åtgärd 2).	För att arbeta preventivt, strategiskt och resurseffektivt med den kommunala dagvattenanläggningen på allmän plats och gata behöver kommunen ta fram en förnyelseplan. Förnyelseplanen behöver utgå från materialtyp, anläggningsår, driftstörningar, inkommande felanmälningar och riskanalys för översvämning. Förnyelse av ledningsnät behöver synkas med andra planerade arbeten i gaturummet och med VA-huvudmannen så att gatan inte behöver grävas upp flera gånger under kort tid. Åtgärden genomförs efter åtgärd 2, 110, 112. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Bidrar till minskad risk för tekniska fel, översvämningar. Minskar behovet av dyra akutinsatser för att avvärja problem.	Hela kommunen	Oklart, beror på utfall av åtgärd 2.
114	Bevaka nybyggnation av underjordiska magasin och stenkistor.	Underjordiska magasin och stenkistor är svåra och dyra att sköta och historien visar att de lätt faller i glömska i det kommunala minnet. Därför ska kommunen undvika att bygga stenkistor. Kommunen ska även undvika att lägga underjordiska dagvattenmagasin under större vägar. Detta ska bevakas vid om- och nybyggnation av dagvattenanläggningar. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Dagvattenanläggningar som är svåra att sköta byggs i så liten utsträckning som möjligt.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen (genom detaljplanering) och Samhällsbyggnadsnämnden (vid anläggandet). Kan ändras beroende på utfall av åtgärd 2.

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
115	Utarbeta en strategi för att motverka och hantera översvämningar.	Kommunen saknar en strategi för hur risk för skada vid översvämning (från skyfall och höga vattenstånd) kan minimeras. Problembilden finns i dagsläget men kommer att intensifieras i ett framtida klimat. Frågan hanteras inom kommunens klimatanpassningsarbete. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Minskar risken för stora skador vid skyfall och höga vattenstånd.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen
121	Avtal för tidiga/övergripande VA-utredningar.	I tidiga exploateringskedan kan övergripande undersökningar kopplade till VA-försörjningen behöva genomföras. I dagsläget är ansvar och kostnadsfördelning för dessa undersökningar inte reglerade mellan kommunen och VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB). Åtgärden syftar till att ta fram ett avtal som reglerar detta så att enskilda projekt inte behöver hantera frågan. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Minskar risken för missförstånd om ansvarsfördelning och avlastar enskilda projekt.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen. Kan ändras beroende på utfall av åtgärd 2.
126	Rutin vid bygglovsärenden som säkerställer efterlevnad av dagvattenutredning.	I Detaljplanearbetet tas ofta en dagvattenutredning fram. Dagvattenutredningen visar hur man kan lösa dagvattenhanteringen på ett sätt som möjliggör att miljö kvalitetsnormerna för vatten kan följas. Dagvattenutredningen är inte bindande men kan användas för att bedöma om en bygglovsansökan följer de förutsättningar för vilken detaljplanen antagits. I dagsläget nyttjar inte bygglovsenheten dagvattenutredningen i bygglovsprocessen. Åtgärden syftar till att inför en rutin som beaktar dagvattenutredningen (i de fall det finns en dagvattenutredning) i ärendehantering av bygglov.	Säkra att exploatering sker på ett sätt så att miljö kvalitetsnormer för vatten kan följas.	Hela kommunen	Miljö- och byggnadsnämnden
127	Utreda förutsättningarna för att med VA-taxan främja rening och fördröjning av dagvatten på allmän plats och fastighetsmark.	VA-taxans utformning utgör inte ett tydligt styrmedel eller incitament för fastighetsägare att rena och fördröja vattnet på sin fastighet. Åtgärden syftar till att utreda om det finns möjlighet att utforma VA-taxan på ett sätt som tydligare kopplar till och stärker vattenplanens mål och strategiska ställningstaganden för dagvatten.	Minskad dagvattenbelastning på sjöar och vattendrag.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)
134	Säkerställ nämndansvar för drift av kommunens dagvattenanläggning på allmän plats (inklusive gata).	Åtgärden syftar till att se över nämndernas reglementen för att säkerställa att ansvar pekas ut för drift av kommunens dagvattenanläggning på allmän plats. Förslagsvis bör nämndansvaret läggas på natur- och tekniknämnden. Ansvar för dessa åtgärder förutsätter att ansvarsfrågan sorteras till natur-och tekniknämnden: 32, 48, 54, 57, 58, 60, 102, 104, 107, 108, 109, 110, 111, 112.	Säkra driften av dagvattenanläggningen på allmän plats (inklusive gata).	Ej relevant	Kommunstyrelsen

Dricksvatten

Nedan presenteras de 15 åtgärder som tas upp under dricksvattenkapitlet (kapitel 5). Flera åtgärder (16 stycken) som indirekt berör dricksvattnet, genom att skydda råvattnet i grundvattenmagasinen och förbättra ytvattnet som står i kontakt med råvattnet, tas upp under övriga relevanta vattentyper men redovisas inte specifikt här.

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
1	Reservvattentankar.	Undersöka möjligheterna att enskilt eller tillsammans med annan kommun som inte får sitt vatten från Norrvatten köpa in dricksvattentankar för distribution av nödvatten. Avtal mellan kommunen och Sollentuna Energi och Miljö AB behöver upprättas om drift och skötsel.	Beredskapsnivån för kommunens dricksvattenförsörjning stärks.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen
2	Utred lämplig lösning så att VA-delarna som kommunen juridiskt ansvarar för omhändertas.	Sedan VA-huvudmannskapet lagts ut på kommunens bolag; Sollentuna Energi och Miljö AB, saknas kompetens inom kommunen, speciellt gällande dagvatten. Åtgärden syftar till att utreda och komma till stånd med en lösning som långsiktigt kan tillse att kommunen tar sitt ansvar för VA-ledningsnätet på allmän plats och gata. Alternativ som behöver undersökas är möjligheterna att se över ägardirektivet till Sollentuna Energi och Miljö AB och köpa in tjänsten från dem alternativt att tillsätta resurser /kompetens lokalt på kommunen. Utfallet av denna åtgärd påverkar eller kan påverka innehållet och ansvarsfrågan för flera andra åtgärder nedan. Dessa åtgärder bör genomföras efter denna åtgärd: 54, 57- 58, 60, 104-115, 121. Notis om detta finns i respektive åtgärd nedan.	VA-delarna som kommunen juridiskt ansvarar för kan förvaltas långsiktigt och strategiskt vilket minskar risken för oförutsedda händelser och kostnader.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen
9	Rutin för dricksvattenförsörjning och spillvattenhantering/nödtoaletter i kommunens risk- och sårbarhetsanalys.	Införa intern rutin för att säkra att dricksvattenförsörjningen och tillfälliga toalettlösningar hanteras specifikt i den risk och – sårbarhetsanalys (RSA) som kommunen, i enlighet med lagen om extraordinära händelser (SFS 2006:544), har skyldighet att genomföra varje mandatperiod.	Ökad beredskap vid behov av nödvatten och tillfälliga toalettlösningar.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen
11	Verka för nya skyddsföreskrifter för Rotsunda reservvattentäkt.	Skyddet för råvattnet i reservvattentäkten Rotsunda behöver förstärkas. Arbetet underlättas av att nya (av Norrvatten framtagna) skyddsföreskrifter fastställs av Länsstyrelsen. Ärendehantering har varit utdragen över många år. Kommunen bör fortsätta betona vikten av att ta fram nya vattenskyddsföreskrifter.	Ökat grundvattenskydd och tydligare förhållningssätt till markanvändningen i anslutning till vattentäkten samt minskad risk för dricksvattenförsörjningen nu och i framtiden.	Stockholmsåsen-Sollentuna, Stockholmsåsen-Upplands Väsby	Miljö- och byggnadsnämnden med stöd av klimatnämnden.

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
12	Stöd/rådgivning för att motverka vattenbrist i områden med enskild vattenförsörjning.	Kunskapen är dålig om hur torrperioder påverkar de fastighetsägare som har enskilt vatten i Sollentuna. Utred behov av stöd/rådgivning för att motverka dricksvattenförsörjningsproblem under torrperioder samt om behov finns att utöka verksamhetsområdet för dricksvatten. I samband med tillsyn av enskilda avlopp kan fråga om dricksvattenförsörjning lyftas för att kommunen ska få en bättre bild av framtida behov.	Bidrar till ökad resiliens hos fastighetsägare med enskilt vatten.	Hela kommunen	Miljö- och byggnadsnämnden, klimatnämnden och VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB).
13	Förnyelseplan för de allmänna VA-anläggningarna.	För att möta det ökande förnyelsebehovet av den allmänna dricksvattenanläggningen under kommande sekel samt för att arbeta preventivt, strategiskt och resurseffektivt med samtliga allmänna VA-anläggningar behöver VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) ta fram en förnyelseplan. Förnyelseplanen behöver utgå från materialtyp, anläggningsår och trendanalyser över tid gällande till exempel vattenprovsresultat, driftstörningar och inkommande felanmälningar. Förnyelse av ledningsnät behöver synkas mellan olika ledningsnättyper så att gatan inte behöver grävas upp flera gånger under kort tid.	Bidrar till minskad risk för oväntade avbrott i den allmänna VA-försörjningen.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)
14	Uppdatera kommunens nödvattenplan.	Kommunen har en nödvattenplan men vissa brister finns. Översyn som inkluderar förstärkning av mellankommunala samarbeten behöver göras. Därtill behöver kommunen säkra att nödvattenplanen behandlar prioritering av abonnenter, kartläggning av viktiga samhällsfunktioner och sårbara grupper, kommunikation, logistik, hantering/leverans av otjänligt vatten, kompatibel utrustning, samarbeten med frivilligorganisationer, enskilda brunnars roll. Ansvarsfördelningen behöver vara tydlig.	Beredskapsnivån för kommunens dricksvattenförsörjning stärks.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen
15	Utred behov av ökat skydd mot extraordinära händelser. Samt åtgärda brister.	Det är oklart om de delar som VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) ansvarar för inom den kommunala dricksvattenanläggningen har tillräckligt skydd mot extraordinära händelser (Utifrån NIS-direktiv och extremväder). Detta behöver utredas och eventuella brister behöver åtgärdas.	Bidrar till ökad driftsäkerhet i den kommunala dricksvattenanläggningen.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)
16	Information om vattenhushållning till medborgare.	Information till invånare för att minska vattenförbrukningen bör ske löpande. Arbetet bör även hjälpa till att främja kommun/organisationsövergripande kampanjer.	Ökad vattenhushållning sparar resurser och minskar belastningen på vattenreningsverken. Vattenförsörjningen blir mer hållbar och robust.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) och kommunstyrelsen.

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
17	Fortlöpande förvaltning av rutiner och utrustning för kommunens brunnar (registrerade dricksvattenanläggningar).	Vattenkvaliteten har varit ojämn och tidvis otjänlig i kommunens registrerade dricksvattenanläggningar (brunnar) vid Bögs gård, Väsby gård, Överby gård. Detta har åtgärdats under de senaste åren. För att upprätthålla vattenkvaliteten och i vissa fall kvantiteten behöver rutiner och utrustning regelbunden genomgång.	Ökad dricksvattensäkerhet gällande kommunens allmänna brunnar.	Ej relevant	Sollentuna kommunfastigheter
20	Följ utvecklingen av bly i grundvattnet vid Bögs gård.	De relativt höga och ökande halterna bly vid Bögs gård behöver fortsatt övervakas och vid behov behöver orsaken utredas.	Säkra grundvattenkvaliteten.	Övrigt grundvatten	Klimatnämnden och miljö- och byggnadsnämnden.
28	Färdigställa och kontinuerligt uppdatera hydrauliska ledningsnätmodeller för spill-, dricks- och dagvattenledningsnäten.	För att strategiskt kunna planera och dimensionera ledningsnätet vid förnyelse och utbyggnad krävs att ledningsnätet hanteras utifrån ett helhetsperspektiv. VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) ska slutföra och kontinuerligt uppdatera hydrauliska modeller för de kommunala spill-, dricks och dagvattenledningsnäten.	Hydrauliska ledningsnätmodeller är ett viktigt verktyg för att utreda kapaciteten i de befintliga ledningsnäten, studera effekterna av tillkommande belastning vid nya exploateringar och förtätningar, samt för att studera olika åtgärder på ledningsnäten.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)
51	Söka tillstånd om vattenverksamhet för kommunens tre allmänna brunnarna utanför verksamhetsområdet för dricksvatten.	I dagsläget saknas tillstånd för vattenverksamhet för kommunens allmänna brunnar vid Bögs gård, Väsby gård och Överby gård. Tillstånd för vattenuttag behöver sökas hos mark- och miljödomstolen.	Följa lagkrav och säkerställa långsiktig rätt till grundvattenuttag.	Ej relevant	Kommunstyrelsen
121	Avtal för tidiga/övergripande VA-utredningar.	I tidiga exploateringskedan kan övergripande undersökningar kopplade till VA-försörjningen behöva genomföras. I dagsläget är ansvar och kostnadsfördelning för dessa undersökningar inte reglerade mellan kommunen och VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB). Åtgärden syftar till att ta fram ett avtal som reglerar detta så att enskilda projekt inte behöver hantera frågan. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Minskar risken för missförstånd om ansvarsfördelning och avlastar enskilda projekt.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen. Kan ändras beroende på utfall av åtgärd 2.

REMISSVERSION

Åtgärds- nummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinnings- område	Ansvarig utförare
130	Säkra dricksvattenförsörjningen vid Fäboda gård.	Vattenförsörjningen vid den djurhållande gården Fäboda gård sker med grundvattenuttag vid brunn (kommunägd icke registreringsskyldig). Tidvis är vattenmängden som kan tas ut otillräcklig för gårdens behov. Lämpliga åtgärder bör vidtagas för att tillse att vattenbrist inte uppstår.	Undvika vattenbrist vid djurhållande gård med vatten från grundvattenbrunn.	Ej relevant	Sollentuna kommunfastigheter

Spillvatten

Nedan presenteras de 10 åtgärder som tas upp under spillvattenkapitlet (kapitel 6).

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
2	Utred lämplig lösning så att VA-delarna som kommunen juridiskt ansvarar för omhändertas.	Sedan VA-huvudmannskapet lagts ut på kommunens bolag; Sollentuna Energi och Miljö AB, saknas kompetens inom kommunen, speciellt gällande dagvatten. Åtgärden syftar till att utreda och komma till stånd med en lösning som långsiktigt kan tillse att kommunen tar sitt ansvar för VA-ledningsnätet på allmän plats och gata. Alternativ som behöver undersökas är möjligheterna att se över ägardirektivet till Sollentuna Energi och Miljö AB och köpa in tjänsten från dem alternativt att tillsätta resurser /kompetens lokalt på kommunen. Utfallet av denna åtgärd påverkar eller kan påverka innehållet och ansvarsfrågan för flera andra åtgärder nedan. Dessa åtgärder bör genomföras efter denna åtgärd: 54, 57- 58, 60, 104-115, 121. Notis om detta finns i respektive åtgärd nedan.	VA-delarna som kommunen juridiskt ansvarar för kan förvaltas långsiktigt och strategiskt vilket minskar risken för oförutsedda händelser och kostnader.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen
9	Rutin för dricksvattenförsörjning och spillvattenhantering/ nödtoaletter i kommunens risk- och sårbarhetsanalys.	Införa intern rutin för att säkra att dricksvattenförsörjningen och tillfälliga toalettlösningar hanteras specifikt i den risk och - sårbarhetsanalys (RSA) som kommunen, i enlighet med lagen om extraordinära händelser (SFS 2006:544), har skyldighet att genomföra varje mandatperiod.	Ökad beredskap vid behov av nödvatten och tillfälliga toalettlösningar.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen
13	Förnyelseplan för de allmänna VA-anläggningarna.	För att möta det ökande förnyelsebehovet av den allmänna dricksvattenanläggningen under kommande sekel samt för att arbeta preventivt, strategiskt och resurseffektivt med samtliga allmänna VA-anläggningar behöver VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) ta fram en förnyelseplan. Förnyelseplanen behöver utgå från materialtyp, anläggningsår och trendanalyser över tid gällande till exempel vattenprovsresultat, driftstörningar och inkommande felanmälningar. Förnyelse av ledningsnät behöver synkas mellan olika ledningsnättyper så att gatan inte behöver grävas upp flera gånger under kort tid.	Bidrar till minskad risk för oväntade avbrott i den allmänna VA-försörjningen.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
28	Färdigställa och kontinuerligt uppdatera hydrauliska ledningsnätmodeller för spill-, dricks- och dagvattenledningsnät en.	För att strategiskt kunna planera och dimensionera ledningsnätet vid förnyelse och utbyggnad krävs att ledningsnätet hanteras utifrån ett helhetsperspektiv. VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) ska slutföra och kontinuerligt uppdatera hydrauliska modeller för de kommunala spill-, dricks och dagvattenledningsnäten.	Hydrauliska ledningsnätmodeller är ett viktigt verktyg för att utreda kapaciteten i de befintliga ledningsnäten, studera effekterna av tillkommande belastning vid nya exploateringar och förtätningar, samt för att studera olika åtgärder på ledningsnäten.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)
29	Handlingsplan för agerande vid bräddning av spillvatten.	Bräddning är ovanligt men om det sker kan konsekvenserna bli allvarliga för recipienten och friluftslivet. Genom att ta fram en handlingsplan för hur VA-huvudmannen ska agera vid bräddning kan rutiner skapas för att minimera påverkan vid bräddning.	Minskad påverkan från bräddat spillvatten på recipienter.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)
30	Analys av orsaker till avloppsstopp.	Genom att; analysera fettstopp i förhållande till befintliga fettavskiljare (föranleder utvärdering av funktion och/eller tömningsintervall) eller icke befintliga fettavskiljare (föranleder krav på fastighetsägare att installera fettavskiljare); analysera rörbrott och rotinträngning i förhållande till ledningsmaterial och anläggningsår vilket kan bidra till att identifiera områden eller ledningssträckor där ledningskonditionen bör utredas för att specificera eventuella åtgärder på ledningsnätet.	Förekomma driftstopp orsakat av avloppsstopp.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)
31	Spårning av felkopplingar.	Åtgärden syftar till att spåra upp felkopplingar av spillvatten på dagvattenledningsnätet. Lämplig metod väljs av VA-huvudmannen. Områden som bör prioriteras är de där flerfamiljshus kan vara påkopplade och speciellt i de tekniska avrinningsområden som leds till Edsviken, Norrviken eller Edsån.	Minska påverkan på sjöar och vattendrag från felkopplade spillvattenledningar.	Hela kommunen	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)
53	Säkra att sjöförlagda spillvattenledningar inte kan läcka långvarigt.	I Edsviken finns tre trycksatta sjöförlagda spillvattenledningar. Tryck- och/eller flödesvakter behöver installeras så att VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB) larmas vid läckage (som påverkar tryck och flöde). Långvarigt läckage av spillvatten ut i Edsviken får stora konsekvenser för Edsviken och effekterna av övrigt åtgärdsarbete. Om larm inte finns är läckor mycket svåra att upptäcka.	Minska risken för långvarig spillvattenbelastning på Edsviken	Edsviken	VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB)

REMISSVERSION

Åtgärdsnummer	Åtgärdsrubrik	Åtgärdsförklaring	Nytta	Avrinningsområde	Ansvarig utförare
55	Revidera verksamhetsområde för spillvatten.	I samband med detaljplaneläggning av Väsjö Norra och Norrsättra samt vid utökad verksamhet eller detaljplaneläggning vid Bisslinge/Överby bör kommunen och VA-huvudmannen se över möjligheterna att utöka verksamhetsområdet för allmän spillvattenhantering.	Minska belastningen från enskilda avlopp på Vibyån samt på vattenförekomsterna Edssjön (Upplands Väsby) och Rösjön.	Rösjön, Vibyån	Kommunstyrelsen och VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB).
121	Avtal för tidiga/övergripande VA-utredningar.	I tidiga exploateringskedan kan övergripande undersökningar kopplade till VA-försörjningen behöva genomföras. I dagsläget är ansvar och kostnadsfördelning för dessa undersökningar inte reglerade mellan kommunen och VA-huvudmannen (Sollentuna Energi och Miljö AB). Åtgärden syftar till att ta fram ett avtal som reglerar detta så att enskilda projekt inte behöver hantera frågan. Åtgärden kan påverkas beroende på utfall av åtgärd 2.	Minskar risken för missförstånd om ansvarsfördelning och avlastar enskilda projekt.	Hela kommunen	Kommunstyrelsen. Kan ändras beroende på utfall av åtgärd 2.